

Niskala dubbelt prisbelönad

SPORT. Mika Niskala erhöjll två priser när IFK Mariehamn firade sjätte platsen i ligan med en avslutningssupé i fredags kväll. Mariehamnaren blev vald till både årets mittfältare och supportrarnas val.

SIDAN 18 OCH 19

Matstrid på dagis

Anställd får inte äta medhavd mat – ger "fel signaler"

NYHETER. – Varför ger min mat, som består av grönsaker, fel signaler åt barnen?

Det undrar **Carola Björkqvist**, barnträdgårdslärare på ett av Mariehamns daghem.

Efter ett halvår av diskussioner har hon nu fått beskedet att hon inte längre får ta med egen mat hemifrån och äta den tillsammans

med barnen. Inte heller har hon hittills fått några raka besked om hur hon i stället ska göra med sin lunch eftersom hon inte mår bra av dagismaten som ofta är stekt.

– Min erfarenhet är att barn accepterar olikheter om man inte gör någon stor sak av det, säger hon.

Barnomsorgschef **Bo Nygård** ska ta upp frågan på föreståndarmötet i morgon. Hans förslag till lösning är att den som äter egen mat tar minst 30 minuters lunchpaus som inte räknas in i arbetstiden.

– Ingen anställd kan tvingas äta dagismat.

SIDAN 3

Fel. Så här ser Carola Björkqvists medhavda lunchtallrik ut – grönsaker, bönor, linser, kokt potatis – men hon får inte äta maten tillsammans med dagisbarnen eftersom det ger "fel signaler".

Foto: JONAS EDSVIK

Nu har snuset totalförbjudits

NYHETER. Nu är det klart. Landskapsregeringen rättar sig efter EU:s krav och ger upp en tio år lång kamp. I fredags beslutade landskapsregeringen att totalförbjuda snusförsäljningen ombord på åländska fartyg.

– Vi är tvungna. Det känns fruktansvärt tungt och orättvist, säger lantrådet **Roger Nordlund** (c).

Den nya lagen börjar troligtvis gälla kring årsskiftet. För Viking Line innebär snusstoppet ett rejält inkomstbortfall.

– Det rör sig om ett par tre miljoner euro årligen, säger vice vd **Boris Ekman**. SIDAN 4

Efter finalen fick Jutta Stolt och Frida Johansson fotograferas tillsammans med gästartisterna i Anonymous, som slog igenom när de representerade Andorra i den stora eurovisions-tävlingen. Foto: DAVID LINDSTRÖM

Kom femma i superfinalen

NÖJE. De vann inte, men de kom till superfinalen bland de fem bästa.

Åländska **Jutta Stolt** och **Frida Johansson** var först lite besvikna över sin femteplats i den finländska tv-sända Melodi Grand Prix-finalen i fredags.

Men när de tänkte på att det var 170 bidrag med från början, och de till slut hade bara fyra framför sig var de nog nöjda trots allt.

– Vi hade som mål att nå superfinalen och det gjorde vi. Nu skall vi satsa på vokalisttävlingen. SIDAN 16

Tjo och tjim. Här var 'e fest. Kvällen är ung. Halloweenpartyt på Mariepark har just tagit sin början. Ungdomar strömmar till och det är mer regel än undantag att det dricks ur burkar. Glada festdeltagare är Susanna Mattsson, Andreas Öfverström, Tomas Eriksson och Helene Karlsson. De har kommit till stan från Lemland och Jomala. Foto: ERKKI SANTAMALA

Kors i taket för halloween

REPORTAGE. Nästan allt är tillåtet på halloween. Mariepark förvandlades på fredagskvällen med hjälp av ett självlysande lila kors i fönstret till något som kanske mest såg ut som en frikyrka i en helt annan småstad. Ungdomarna tappade masken på

löpande band och blev något, eller någon, helt annan.

Vi träffade Amors flickvän, Pippi Långstrump, Marge Simpson och många andra. Det hela var trevligt och kul.

Men nog halsas det en och annan öl på

allmän plats i hamnkvarteren den här kvällen nog. Det kunde de kringvandrande vuxna uppgivet konstatera. Det var mer regel än undantag att det satt en burk – med dryck av något slag – i händerna på festfirarna.

SIDORNA 14-15

8

kultur

Per-Ove Högnäs får 2.000 euro i bidrag för en film om Edos mack.

9

kultur

Fuchsian finns med i en utställning med passionerade blomstudier på Åland museum.

12

nyheter

"Budgeten är en bra grej."
VICTORIA SUNDBERG VID SEMINARIUM FÖR UNGPOLITIK

20

sport

Christa Martin-Sundman svarade för en fin insats mellan stolparna när IFK:s handbolls-damer vann helgens hemmamatch.

Vi har **förstorat och förnyat** vår avdelning för **Takita** elverktyg

KOM IHÅG!
Farsdag söndag 11.11

Vi har massor av saker som pappor gillar...

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17, TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

BYGGVARHUSET www.byggvarhuset.ax

Vi håller oss på mattan, när det gäller priserna

Flatweave
ca 140x200

39,50€

Vi kantsyr mattan
utan extra kostnad

Gummerade
gångmattor

13€/m

Flatweave
ca 170x240

80€

Wilton
ca 170x240
från

39,50€

Wilton
ca 170x240
från

63€

Tuftat
ca 170x240

267€

Dörr-
mattor
från

6,90€

Rya
ca 140x200
från

120€

Tuftat
ca 140x200

159€

Rya
ca 170x230 från

188€

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

Åtskilliga meter kabel har matats ut från Telepaatti.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Telepaatti är klar med sjökabeln

■ Sjökabelläggningen med m/c Telepaatti för den optiska fiberkabeln i Ålands norra skärgård slutfördes planenligt i slutet av förra veckan. Men strandarbeten fortsätter fortfarande på Kumlinge och Brändö. Det rapporterar projektledaren **Fredrik Husberg**.

Den närmaste tiden hålls informationsmöten i kommunerna.

Det har redan kommit in en del anslutningsanmälningar.

– De första planerna för distributionsnätet börjar också bli färdiga och vi hoppas kunna sätta igång med dem så fort som stomnätskabeln är upphängd, säger Fredrik Husberg. (ka-f)

Mopedist på farlig villoväg

■ Den 1 november, på kvällen, stoppade polisen en mopedists framfart i Mariehamn. Mopeden kom farande på gång- och cykelbanan under Rökerirondellen och upp mot sjukhuset.

Inte nog med att platsen var illa vald. Farten var dessutom alldeles för hög, 75 km i timmen mot tillåtna 45 km i timmen.

Föraren misstänks nu för tre olika brott; grovt äventyrande av trafiksäkerheten, äventyrande av trafiksäkerheten samt olovlig körning. (ka-f)

Vem stjälar registerutdrag?

■ Till polisen har den senaste tiden inkommit flera rapporter om registreringsskyltar på bilar som stulits. Det har hänt bilister i Mariehamn och i Jomala Dalkarby.

Nu var det dags för ett annat slags snatteri. I en bil som stått uppställd i Sund har registerutdraget blivit stulet. (ka-f)

Fingerskador i Finström

■ Ett slagsmål i Godby slutade med skador på fingrarna för en av de inblandade. Saken har anmälts till polisen den 31 oktober.

Ett annat fall av misshandel har rapporterats från ett passagerarfartyg. Där ska en person ha fått frätande vätska kastat i ansiktet på sig. Händelsen utreds av polisen. (ka-f)

Barnträdgårdsläraren Carola Björkqvist undrar:

Varför får jag inte äta min mat?

Carola Björkqvist, som jobbat 26 år inom barnomsorgen i Mariehamn, får från och med i höst inte äta sin egen medhavda mat tillsammans med barnen på daghemmet där hon jobbar.

– Det sägs att jag ger fel signaler till barnen. Vilka de signalerna är vet jag inte.

Under de senaste åren har Carola Björkqvist tagit med sin egen mat hemifrån och ätit den på jobbet. Det ingår i dagisanställdas arbetsdag att äta tillsammans med barnen och samtidigt hålla uppsikt.

Att äta egen mat har inte varit något problem förrän i våras. Då togs frågan upp på ett möte för daghemsföreståndarna i Mariehamn och där bestämdes att ingen i personalen får äta någon annan mat tillsammans med barnen än den som serveras på daghemmen. I annat fall måste den egna maten ätas skilt från barnen och på egen tid, något som är svårt i och med att personalens närvaro är nödvändig när barnen äter.

– Jag äter en enkel kost som består av kokta och råa grönsaker, potatis, linser, bönor och frukt. Jag äter surbröd, inte ljust bröd. Det är inget märkvärdigt. Jag mår bra av sådan här mat, men det gör jag inte när jag äter stekt mat, korv, fiskpinar och annat som skiljer sig mycket från det jag har valt att äta, säger hon.

Kan inget göra

De läkare hon pratat med kan inte hjälpa. Hon är inte allergisk, hon har ingen sjukdom som hon kan hänvisa till i sitt val av mat.

– Jag mår inte bra av maten. Men det kan inte bevisas medicinskt.

Inte heller hennes fack Akava, varken här eller i Helsingfors, ser någon lösning.

– De förstår inte vad problemet är. De påpekar att barn accepterar olikheter bara man inte gör någon stor sak av det, och de tycker att jag ska sammankalla che-

fer och överordnade till ett möte.

Att barnen accepterar är hennes egen erfarenhet. Visst frågar barnen, och visst vill de ibland smaka på hennes bär och frukter, men hon säger att hon inte har försökt påverka dem att på något sätt ta avstånd från dagismaten.

Kunnig kökspersonal

– Jag vet att kökspersonalen är välutbildad och väl insatt i näringslära och att de lagar bra mat för växande barn. Det jag inte förstår är hur min mat, som jag har valt att äta som vuxen person, kan ge fel signaler till barnen som det sägs. Vilka signaler är det? Varför får jag inte äta min mat som jag mår bra av, tillsammans med barnen? Jag tycker inte att jag har fått något tydligt svar på de frågorna.

Därför har hon valt att ta strid, men konflikten har tagit så hårt på henne att hon måste stanna hemma från jobbet några dagar. Hon funderade länge innan hon kontaktade tidningen, men nu ser hon det som ett sätt att nå ut till barnens föräldrar.

– Jag har svårt att tro att barnen har invändningar mot att jag äter min egen mat. Det handlar kanske snarare om någon form av prestige.

Hon menar också att fokus på maten, och framför allt på vad som betraktas som nyttig mat, är starkt i dag.

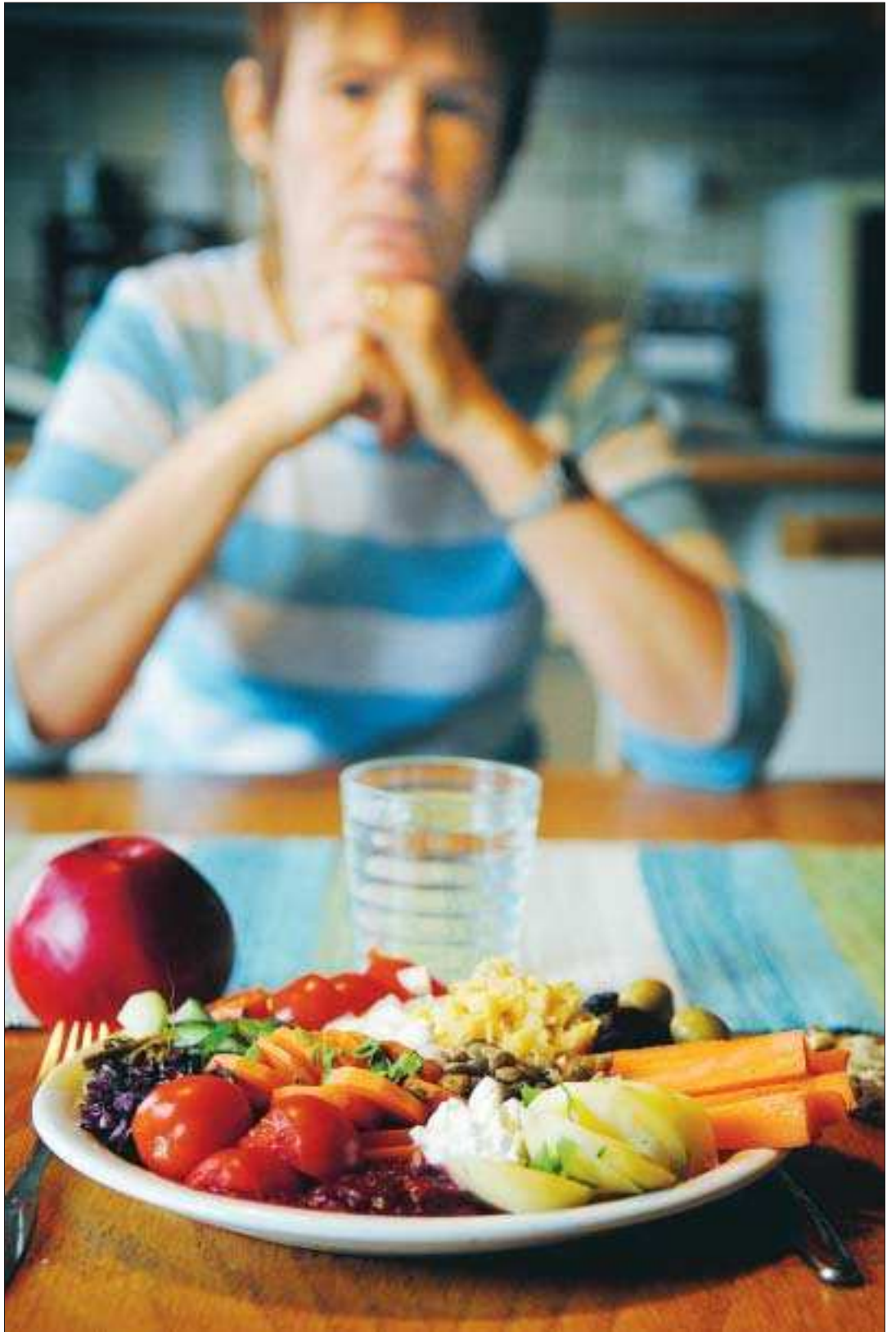
”Kränkande”

– Jag upplever det som kränkande och som ett personligt påhopp att jag inte får välja vad jag ska äta. Den här synen hör inte hemma i ett upplöst samhälle.

Carola Björkqvist påminner om det som står i stadens policy för barnomsorgen – att barnen ska uppmuntras och läras att acceptera människor från andra kulturer och människor med olika handikapp.

Redan i våras skrev hon till barnomsorgschef **Bo Nygård**. Något svar har hon ännu inte fått.

Också andra frågor upp-

Egen mat. I många år har barnträdgårdsläraren Carola Björkqvist tagit med mat hemifrån och ätit den tillsammans med barnen på dagis. Nu är det slut på det. Foto: JONAS EDSVIK

står som en följd av Carola Björkqvists upplevelse:

■ Hur går det om en muslim, som inte äter griskött, jobbar på dagis? Får hon/han avstå av trosskäl?

■ Får man välja annan mat

av etiska skäl? Måste man äta produkter som inte är rättvisemärkta även om man man annars inte gör det?

■ Ger man fel signaler till barnen om man är vegetarian och inte äter kött?

■ Hur gör man på andra ställen?

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Barnomsorgschefen: dagismat eller lunchpaus

Personalen kan inte tvingas att äta dagismat. Alternativet är en halv timmes lunchpaus som inte räknas in i arbetstiden, har barnomsorgschef Bo Nygård kommit fram till.

Arkivfoto: BENGT HELLSTRÖM

– Den som av någon orsak vill äta egen mat har rätt att göra det, men då måste man göra det skilt från barnen på en minst 30 minuter lång lunchpaus på egen tid.

Så vill barnomsorgschef Bo Nygård lösa dilemmat.

I sin tolkning stöder han sig på daghemmets egen arbetsplan, på barnomsorgsstadgan, lagen och det kommunala arbetsavtalet. Där sägs att måltiden på dagis är en pedagogisk del av verksamheten och att de anställda ska vara goda förebilder för barnen under måltiderna. Dessutom ingår övervakningsplikten i måltiden.

– Vi har tyckt att man inte är en god förebild om man äter sin egen mat tillsammans med barnen. Det kan ju handla om

någon som till exempel äter Nutrilett eller något annat bantningsmedel. Då ger det fel signaler till barnen.

Komma överens

Personalen måste alltså inte äta dagismat. Men hur går det med den pedagogiska delen och övervakningen om någon tar en halv timmes paus mitt i?

– Man måste komma överens om lämplig tid och plats för lunchen. Man kanske kan äta sin egen mat före eller efter barnens lunch och sitta med vid bordet när de äter, hjälpa dem att skala potatis och uppfylla den pedagogiska biten.

Han anser inte att det finns någon risk för fel signaler ifall en vuxen sitter med vid bordet utan att äta något alls. Inte

heller har han invändningar mot att någon äter till exempel dietmat eller vegetarisk mat.

– Om man begär sådan mat och daghemmets kök lagar den så är det okej. Då går det lätt att förklara för barnen varför man äter annorlunda mat. Då behöver man inte äta skilt från barnen.

Också barnen?

Tror du att barnen bryr sig om ifall maten tagits med hemifrån eller om den lagats i dagisköket?

– Ja. Om maten har tagits med hemifrån signalerar man att det är något fel på dagismaten. Då uppstår frågan om barnen också ska kunna ta med mat hemifrån för att de inte gillar dagismaten.

I dag utgör dagispersonal

som väljer att äta egen mat inget stort problem. Av cirka 200 anställda är det bara ett par som gör så.

– Men om fler väljer att äta egen mat så kan det bli svårare. Om det blir vanligare framöver så får vi lösa det då.

Att äta bantningsmedel tillsammans med barnen är ju en sak. Men kan det verkligen jämföras med att äta i huvudsak medhavda grönsaker om man av någon anledning vill undvika till exempel stekt mat?

– Det är en överenskommelse vi har. Jag har skrivit ett brev där jag reder ut den här frågan. Brevet ska diskuteras på föreståndarmötet på tisdag och efter det ska det distribueras till all barnomsorgspersonal.

ANNIKA ORRE

All snusförsäljning på åländska fartyg förbjuds

Definitivt slut. Landskapsregeringen har klubbat en ny tobakslag som förbjuder snusförsäljning ombord på åländska fartyg.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Landskapet hoppas slippa miljonböter

Snusförsäljningen totalförbjuds ombord på åländska fartyg efter tio års kamp. Lantrådet Roger Nordlund (c) är nedslagen efter beslutet.

– Det leder till en utarmning av näringslivet.

Förhoppningen är nu att landskapet ska slippa betala böter.

Efter EU-kommissionens hot om böter på över två miljoner euro beslutade landskapsregeringen i fredags att helt och hållet rätta sig efter EU:s krav på totalförbud av försäljning av snus på fartyg som inte har

en svensk flagga i aktern.

En ny tobakslag klubbades och ska lämnas till lagtinget för behandling den här veckan.

– Vi har kämpat mot EU sedan 1997, men bötesbeloppet blev så stora att vi inte kan bära dem, säger lantrådet Roger Nordlund.

Så nu kapitulerar ni?

– Vi är tvungna. Det känns fruktansvärt tungt och orättvist.

Landskapsregeringen skickar omgående beslutet om ändringen av tobakslagen till EU-kommissionen.

– Det finns en liten möj-

lighet att kommissionen inte lämnar sin stämningsansökan till EG-domstolen och att vi kan slippa hela bötesbeloppet, säger Nordlund.

Hur har det kunnat gå så här?

– Den första motgången var när Finlands regering medgav fördragsbrottet. Det har legat oss till last. Sedan är det kommissionens oförmåga att ha en helhetssyn. Det här påverkar inte folkhälsan eftersom man fortfarande kan köpa snus i Sverige eller på svenskflaggade fartyg.

Vilka konsekvenser får det här beslutet?

– Om fartyg flaggar ut så blir det en utarmning av det åländska näringslivet och mindre skatter till kommunerna. Det känns väldigt tungt och frustrerande att vi inte kan konkurrera på likvärdiga villkor.

– Jag hoppas att det inte blir utflaggning, men det är inget som vi kan styra över, utan det är rederiernas beslut.

Den nya lagen ska implementeras så snart som möjligt. Roger Nordlund tror dock att den kan börja gälla först vid årsskiftet.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Frustrerad. Lantrådet tycker att det är tungt att ge upp efter tio års kamp. Nu hoppas han att Åland ska slippa böter.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Snusstopp betyder miljonförluster

Eckerölinjen funderar på utflaggning ”på allvar”

– Snusförbud betyder både ett kraftigt inkomstbortfall och en snedvridning av konkurrensläget.

Det säger Boris Ekman, vice vd vid Viking Line. Men han har inte gett upp hoppet helt ännu.

Men Björn Blomqvist, vd vid Eckerökoncernen, befärar utflaggning.

Rederierna är inte glada över landskapsregeringens beslut om att förbjuda snuset på de åländskt registrerade fartyg, som i dag får sälja snuset på internationellt och svenskt territorialvatten.

Boris Ekman tror, trots landskapsregeringens beslut, att loppet inte är helt kört.

– Beslutet borde vara möjligt att överklaga i EU-domstolen, menar han.

Det är företagets Ålandsregistrerade fartyg, Amorella, Isabella, Mariella och Gabriella, som beslutet drabbar.

– Försvinner snuset från dem förlorar vi en inkomst på gissningsvis två-tre miljoner euro. Det är ett betydande inkomstbortfall för oss.

Inte permanent

Eftersom konkurrenten Silja har svenskflaggade fartyg menar Boris Ekman att konkurrensläget blir snett.

– Även om det blir ett förbud mot snusförsäljning, kanske det inte blir permanent. Så någon tanke på utflaggning på grund av detta har vi inte i nuläget, säger Boris Ekman.

Utflaggning

Eckerökoncernens vd Björn

Blomqvist har börjat fundera på utflaggningar.

– Ja, vi ska överväga det nu och börja räkna på en utflaggning på allvar. Det är väldigt tråkigt för oss att EU driver fram beslut som snedvrider konkurrensen, säger han. Det kommer förmodligen att säljas lika mycket snus på Östersjön efter beslutet, men inkomsterna går Åland förbi.

Snus säljs för ungefär en halv miljon euro årligen på Eckerölinjen. Räknar man in också kringeffekterna ligger inkomsterna på runt en miljon euro.

– Men det är ju i dag omöjligt att veta hur många som kommer att välja ett annat fartyg på grund av snusstoppet, konstaterar Björn Blomqvist.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Snusstopp. På dessa två av Viking Lines färjor, Isabella och Amorella, blir det stopp för snuset. Inte heller på Mariella och Gabriella säljs snus efter nyåret.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Flaggas ut? Eckerölinjens färja m/s Eckerö kanske byter flagg på grund av snusstoppet.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Gränshandel engagerar

■ Under torsdagens avslutande möte i Nordiska rådet behandlades frågor om gränshandelsproblematik.

Många nordbor har sin hemvist i ett annat land än sitt hemland och förlorar både valbarhet och rösträtt i nationella val. **Ville Niinistö** från de gröna i riket påpekade under debatten att Norden bör föregå som ett gott exempel och trygga medborgarnas rösträtt.

De nordiska ländernas praxis kring vad som ska gälla vid flytt mellan länderna skiljer sig åt.

– Det har lett till att tusentals människor inte har möjlighet att rösta på något ställe medan andra har rösträtt i flera länder, sade Niinistö enligt Nordiska rådets hemsida.

Också dubbel beskattning av återflyttade pensionärer diskuterades. Problemet, som främst drabbar finländare som arbetat i Sverige och sedan flyttar tillbaka till Finland vid pensioneringen, ställdes än en gång utanför listan med de problem som ska utredas och lösas gemensamt. (ak)

Inget nordiskt pris till skördefesten

■ Det blev ingen vinst för evenemanget Skördefesten på Åland i den tävling som arrangerades inom nordiska ministerrådets program Ny nordisk mat. Det var istället ishotellet i Jukkasjärvi i Sverige som fick hedersdiplomet och en penningssumma på 100.000 danska kronor.

Totalt var sju kandidater nominerade. Årets tema för hedersdiplomet, som delades ut i Oslo den 30 oktober, var turism och regional utveckling.

”Målet med hedersdiplomet är att hedra och stödja en organisation, eller person, som har gjort en speciell insats för att främja, utveckla och synliggöra de värden och den potential som finns i nordiska matvaror och nordisk matkultur.” Det skriver man på nordiska ministerrådets hemsida.

Projektet Ny nordisk mat lanserades av Nordiska ministerrådet hösten 2006. Satsningen har en total budget på cirka 23 miljoner danska kronor åren 2007-2009. (ab)

Grupp ska ordna bättre arbetsmiljö

■ I förra veckan berättade Nya Åland om den dåliga arbetsmiljön i Självstyrelsegården. Förvaltningschefen **Arne Selander** anser att det måste till en förändring så att nyanställda ska slippa sitta i trånga utrymmen med dålig ventilation.

I fredags träffades avdelningscheferna för att diskutera arbetsmiljön inom landskapsförvaltningen och man beslutade att tillsätta en arbetsgrupp som ska se på lokalfrågan på kort och lång sikt.

– Vi är överens om att situationen är besvärlig och ohållbar om vi inte gör något, säger Arne Selander.

I mars ska arbetsgruppen, som leds av byggnadsbyråns chef **Göran Frantzén**, lämna förslag på hur lokalfrågan ska lösas på längre sikt.

– Gruppen ska se på vad som kan utlokaliseras och hur man ska kunna samla de avdelningar som är utspridda på stan, säger Selander. (as)

Tjuvarna gillar pizzerian Fantasia

Två stöldräder på en månad

Pizzerian Fantasia vid Ålandsplan i Mariehamn har fått ovälkomna nattliga gäster två gånger tätt inpå varandra.

Först för en månad sedan. I helgen var det dags igen.

– Nu måste vi sätta larm på, säger ägaren.

En av delägarna till Pizzerian och matserveringen Fantasia, **Elof Donning**, låter lite trött. För andra gången har han fått påhälsningar av tjuvar.

Natten till lördagen tog sig tjuven eller tjuvarna in via en bakdörr, som bröts upp. Väl därinne stals en låda öl och en låda longdrink. Dessutom var växelkassan borta.

– Vi brukar inte ha stora summor i kassan, men nu var det inte så lite, säger Elof Donning.

Den exakta summan vill han inte avslöja.

Inte samma

Det var när personalen kom på jobb på lördagens morgon som stölden upptäcktes och en anmälan gjordes till polisen.

För ungefär en månad sedan hände samma sak. Då försvann enbart lite pengar, ingen alkohol.

Inbrott. Tjuven/tjuvarna bröt upp en bakdörr.

Foto: ERKKI SANTAMALA

– Det tyder kanske på att det inte har varit samma per-

soner som varit i farten, fun-
derar han.

Nu ska restaurangen förses
med ordentligt tjuvlarm.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Företag kämpar för Ämnäsgolf

I dag överlämnas en namnlista med 25 företagsnamn till näringsminister Jörgen Strand. Företagarna vill att golfbanan i Ämnäs byggs.

– Inget företag som vi frågat har sagt nej, berättar Susan Andersson, en av initiativtagarna. Alla är engagerade. Hade vi ordnat en namninsamling för privatpersoner hade vi fått in flera hundra namn.

En snabb aktion för att visa sin åsikt har **Susan Andersson** vid Bastö Hotell och stugby dragit igång tillsammans med **Kjell Fagerholm** vid Godby hotell. Sammanlagt står 25 företag på listan som i dag överlämnas till näringsministern **Jörgen Strand**.

Det brådskar på grund av att landskapsregeringen i morgon, tisdag, ska diskutera Ämnäsbanan med Ålands golfklubb.

Protestlista

Bara några dagar har man haft på sig att samla in underskrifter från företag.

– Vi hade på grund av tidspressen just i det här fallen ingen möjlighet att göra en protestlista också för privatpersoner. Då hade vi fått in flera hundratal namn, säger Susan Andersson.

Det är främst serviceföretag, företrädesvis på norra

Vill ha Ämnäsbana. I dag överlämnar Susan Andersson en lista med 25 företagarnamn för Ämnäsgolfen till landskapsregeringen.

Arkivfoto: MALIN LUNDBERG

Åland, som står på listan, det är butiker, taxi, två hotell, Ålands schakt och många andra.

Hög tid

Inget företag som blivit tillfrågat har sagt nej, men några har inte gått att få tag på.

– På Optinova var de intresserade, men de måste förankra ett sådant beslut i ett styrelsemöte och det hann man inte få ihop.

Nu hoppas företagarna att byggplanerna vad gäller Ämnäsgolfen verkligen blir av.

– Det är dags att sätta spa-

den i jorden. Man har redan kastat bort miljoner på utredningar. Det är hög tid att komma till skott nu, tycker Susan Andersson.

Starkt stöd

Turismnäringens toppar har tidigare vid en pressinformation i Mariehamn gått ut och visat sitt starka stöd för golfen i Ämnäs. Det berättade Nya Åland om fredagen den 26 oktober.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Såld mack. Sparmacken har efter drygt fyra år sålts till Rundbergs Bil & Service.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Rundbergs köper Sparmacken

Noginvest Ab, som ägs av Tom Pussinen, Johan Rothberg, och Tony Karlström, har sålt automatstationen St1 vid Sparhallen till Rundbergs Bil & Service-St1.

Rundbergs Bil & Services intresse för Sparmacken St1 är kopplat till strukturaffären i fastlandet där St1 Holding Ab vid årsskiftet förvärvade Essos verksamhet i Finland. Det berättar man i ett pressmeddelande.

St1 Finland bedriver en omfattande bränsleförsäljningsverksamhet, dels i egen regi, dels genom samarbeten med lokala bränslehandlare. På Åland kommer Rundbergs Bil & Service framöver att samarbeta med St1 vilket konkret märks genom att varumärket Esso ersätts med St1.

– Genom köpet av Sparmacken stärks vårt distributionsnät

och vi kan utöka servicen till våra kunder, säger **Roger Rundberg** i pressmeddelandet.

Funnits i fyra år

– Vi har drivit Sparmacken i fyra och halvt år. Det har varit roligt och vi har nått våra mål. Vi fick en förfrågan av St1 Finland samt Rundbergs och efter en intern diskussion beslöt vi oss för att sälja, kommenterar **Tom Pussinen**, styrelseordförande i Noginvest, den aktuella affären.

Verksamheten kommer i övrigt att fortsätta som tidigare.

– Inom en snar framtid lanserar vi flera nya intressanta tjänster, bland annat ett visa-kort med kundförmåner och inom kort även miljöbensin, avslutar Roger Rundberg i pressmeddelandet.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Lugnt på Halloween

Inga brott av det allvarigare slaget har sysselsatt polisen på Åland under årets Halloweenfirande.

– Det har varit ovanligt lugnt, rapporterar jourhavande konsta-

pel.
■ En bilist misstänks för äventyrande av trafiksäkerheten på grund av fortkörning på fredagen. Han eller hon körde med paketbil på Godbyvägen i Mariehamn, en 50-sträcka, i 78 km i timmen.

■ En annan bilist misstänks också för äventyrande av trafiksäkerheten efter en händelse på lördagen. Bilisten kolliderade med en sten som låg på körbanan på Ålandsvägen. Bilen fick skador, men inga personsador uppstod.

■ Otillåten tomgångskörning med bil på Godbyvägen i Mariehamn har inrapporterats, liksom en omkullkörd postlåda vid Strandhagsvägen i staden. (ka-f)

Fem krockar med rådjur

■ Det är oroliga tider för Bambi i dessa dagar. På bara två dagar har fem kollisioner mellan rådjur och bilar inrapporterats till polisen på Åland. Detta gäller för den 1 och 2 november.

Krockarna har skett vid Färjsundet, i Finström Pålsböle, i Sund Bomarsund, i Hammarland Bovik och på Svibyvägen i Jomala.

Kollisionerna har inte lett till några personsador. (ka-f)

Man skadad i mopedolycka

■ En man på moped skadades och fördes till sjukhus efter en kollision med en bil i korsningen Nygatan-Kaptensgatan i Mariehamn vid halv tolvtiden på fredagen. Mannen kom österifrån och skulle svänga vänster in mot Folkpensionsanstalten då en bil närmade sig bakifrån och körde i mopedisten.

Mannen skadades och fördes till Ålands centralsjukhus där han las in på en avdelning för vidare vård.

Varken bilen eller mopeden fick annat än repor. Vem som bär ansvaret för det inträffade utreds av polisen. (k a-f)

Kort elavbrott på norra Åland

■ Ett elavbrott som berörde Vandö, Torrbolstad, Bastö, Bergö, Labbå, Möckelgräs, Pansarnäs, Grägnäs och Olofsnäs i Finström/Geta inträffade klockan 7.53 i fredagsmorse. Avbrottet varade till klockan 8.04. "Orsaken till avbrottet är inte känd, men det blåser ju hårt ...!" skriver elandelslaget på sin hemsida. (ab)

Bil i diket vid Kasvägen

■ En person misstänks för äventyrande av trafiksäkerheten efter en dikeskörning vid Kasvägen. Inga personsador uppstod vid dikeskörningen som ägde rum den 1 november. (ka-f)

Nyan rättar

■ Bilden på Nyans förstasida i fredags visade Eckerö kommuntekniker **Rune Småroos**, vilket också framgick i bildtexten i artikeln på insidan. Misstaget uppstod i redigeringskedet.

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Dop

Alexander Karl-Henrik Karlsson döptes i lördags i Sunds kyrka. Föräldrar är Rainer Karlsson och Lena Sundberg Karlsson i Sund Prästö.

Vi firar 1-15 år

Love Eriksson i Jomala Öningeby fyller 4 år i dag, den 5 november. Grattiskramar till "våran pärla" kommer från mamma och pappa.

Nygifta

Ann-Marie Christina Gyllner och **Karl Bror Sune Lindholm** döptes i Vårdö kyrka i lördags. Paret bor i Hässelby, Sverige, maken är bördig från Vårdö. Vigselförrättare var Juanita Fagerholm-Urch.

Döda

ASTRID SUNDBLOM

Astrid Emilia Sundblom f Lindqvist, från Mariehamn, avled den 29 oktober 2007. Hon var född den 22 september 1921 i Kaskö och var änka efter sjökapten **John Sundblom**.

Astrid Sundblom kom till Åland 1944 genom sitt giftermål. Familjen bodde på Klinten och hon ägnade sig helt åt skötseln av hemmet och barnen. Redan 1959 blev hon änka och ensam om ansvaret för sin familj.

När varuhuset Zeipels öppnade sommaren 1964 fick Astrid Sundblom jobb som kassör-ska hos köpman Paul Erikson i Zeipels Livs. Där stannade hon tills butiken upphörde och hon själv blev pensionär.

I sitt arbete blev hon känd som en synnerligen pålitlig, minnesgod och räknekunnig person, hon var uppskattad av en trogen kundkrets som hon kände väl.

Astrid Sundblom var en utpräglad hemmamänska som trivdes med lugn och ro, sin stickning och sitt intresse för sång och musik.

Närmast sörjande är barnen **Lillemor, Helen** och **Kaj** med familjer.

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår kära

Mildrid Engström

Tack även till personalen på De Gamlas hem för god omvårdnad.

Barnen med familjer

Den 12 september fick 2-åriga Ruben en lil-lasyster. Hon föddes på Karolinska Sjukhuset i Solna och ska heta Peggy Viktoria Grüssner Danielsson. Lyckliga föräldrar är Magnus Danielsson och Johanna Grüssner, Johanna är född ålänning och familjen bor i Stockholm och på Isaksö i Geta.

Foto: PRIVAT

Ny på Åland

Hoppets stjärna samlar in julpaket

■ Nu är det dags att tänka på julpaket tillbehövande i andra länder.

Föreningen Hoppets stjärnas julpaketinsamling pågår under tiden 5 november till 19 november vid Nygatan 11 i Mariehamn, ingång från parkeringen på baksidan av huset.

Paket tas emot enligt följande: måndagar och torsdagar kl.18.00-21.00, lördagar kl.10.00-14.00. Sista inlämningsdag är måndagen den 19 november.

Kom ihåg

■ ■ ■ **ABF-Åland:** Onsdagarna 14 och 21 november anordnar ABF-Åland en kurs i Mötesteknik och Föreningskunskap kl.18.30. Kursen hålls i Blå teatern, Ålandsvägen 55 i Mariehamn. Kursledare är Kurt Gustafsson. Anm. och förfr. till tel.16 707 eller 040 588 89 95 före 9.11.

■ ■ ■ **Alopecigruppen:** Träff tisdag 6.11 kl 19.00 vid HandiCampen, Skarpansvägen 30. OBS! Vi har bytt rum till biblioteket, samma ingång (norra). Nya och gamla deltagare hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ **Diabetesföreningen på Åland:** Höstmöte på Röda Korsgården onsdag 7.11 kl 19.00. Stadgeenliga förhandlingar. Ortopedingenjör David Jonsson föreläser. Lotteri. Servering. Välkomna!

■ ■ ■ **Eckerö socialdemokrater:** Höstmöte måndag 12.11 hos Sanna och Roffe. Alla hjärtligt välkomna. Frågor, ring Gudrun tfn 38 325.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes
vänligen

Ulla Johansson

Obs! På utsidan av alla paket till Vitryssland behöver det stå en detaljerad innehållsförteckning över paketets innehåll, helst på engelska, samt mottagarens namn och adress.

Mera information ges av **Il-dikö Stormbom**, utslutande på kvällstid, per tel 0400-36 4 999. Information om vad pake-ten kan innehålla finns också på Hoppets Stjärnas hemsida: www.starofhope.org Klicka sedan på Finlands flagga med svensk text. (ka-f)

■ ■ ■ **Epilepsigruppen:** Träff tisdag 6.11 kl 19.00 vid HandiCampen, Skarpansvägen 30, hallen (östra ingången). Nya och gamla deltagare hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Lättgymnastik: måndag 5, 12, och 19.11 kl 19-20 på Skolan. Mjuka rörelser, stärkande övningar och avslappning.

■ ■ ■ **Folkhälsan och Röda Korset i Lumparland:** Gemensamt höstmöte torsdag 8.11 kl 19.00 i matsalen på skolan. En stadig grund håller oss trygga; Fotvårdare Petra Eriksson kommer och berättar om hur glada friska fötter påverkar vår hälsa! Stadgeenliga förhandlingar. Kaffé & smörgås. Försäljning av Lucialotter och Landskapskalendern. Alla välkomna till en trevlig samvaro!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Inspirationsträning på gymmet: torsdag 15 och 22.11 kl 19-20. Träning vid olika stationer för att få inspiration och idéer till en omväxlande gymträning. Utlottning bland dem som besöker gymmet fram till sista november. Vinn en 3 rätters middag! En vinstchans/besök!

■ ■ ■ **Folkhälsan i Lumparland:** Vi behöver några anmälningar till för att hålla kursen: matlagning för ungdomar från åk 7 och äldre. Anmäl dig till Leena Westerlund

Höjd kyrkskatt i Mariehamn?

Kyrkorådet i Mariehamns församling föreslår en höjning av kyrkoskatten till nästa år. På tisdag tar kyrkofullmäktige ställning till förslaget som innebär en skatteprocent på 1,35.

Nuvarande skattesats är 1,25 procent och enligt verksamhets- och ekonomiplanen för nästa år skulle procenten förbli oförändrad. Men eftersom underskottet väntas bli större än i den budgeterade resultat-räkningen för 2007 anser kyrkorådets ekonomisektion att en höjning behövs.

Kyrkofullmäktige ska också ta upp ekonomichefens diskussionsförslag till VEP för åren

2009-2010. Budgetförslaget i planen bygger på den höjda skatteprocenten.

Ersättas

Ledamoten **Martin Nilsson** har begärt befrielse från uppdraget i kyrkofullmäktige eftersom han flyttat från Mariehamn till Sund. I hans ställe utser fullmäktige suppleanten **Anne-Helena Sjöblom** till ordinarie ledamot.

Martin Nilsson har också tillhört direktionen för barnverksamheten i församlingen. Där ska han ersättas av en ny ledamot.

Kurt Eriksson som för närvarande är tillförordnad B-kantor i Mariehamns församling är

enda sökande till A-kantorstjänsten, en tjänst som förutsätter utvidgad universitetsexamen.

Han uppfyller kraven, men enligt kyrkoordningen bör tjänsten ledigslås på nytt om den söks av endast en person. Därför föreslår kyrkorådet att kyrkofullmäktige beslutar be domkapitlet att lediganslå tjänsten igen.

Kyrkligt förtroendevalda i Uleåborg har utmanat andra församlingars förtroendevalda att avstå ett mötesarvode till förmån för Kyrkans utlandshjälps projekt att starta byakommittéer. Det har kyrkorådet i Mariehamn nappat på och föreslår att de förtroendevalda här gör likadant. (m-ll)

OBS! Det händer

MÅNDAG 5.11

BARNAKTIVITET

■ ■ **Folkhälsans hus kl 17.30-21.00.** Kvällsspyssel för alla barn i åldern 3-12 år. Mer info på www.bubblan.ax och www.pussselfamiljen.ax.

CAFÉ

■ ■ **Föglö rådgivning kl 9.15.** Familjecafé.

NY UTSTÄLLNING

■ ■ **Föglö bibliotek.** Fotografier av Maja Sundblom.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

TISDAG 5.11 MUSEIGUIDNING

■ ■ **Ålands museum kl 12.00.** Gunilla Nilsson visar sin skosamling.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.

TEATER

■ ■ **Ålands museum, filmsalen, kl 18.30.** Teater Viirus ger "Oleanna" av David Mamet. I rollerna Sonja Ahlfors och Anders Slotte, regi Ulrika Bengts.

SVENSKA DAGEN

■ ■ **Ytternäs skola kl 12.30.** Allsång och sång av eleverna.
■ ■ **Idrottsgården kl 19.00.** Välkomsttal av lagtingsledamot Camilla Gunell, festtal av Mark Levengood, musik med Krus-

bär och Pappas Eget Band. Konferencier Lotta Angergård. Gratisbiljetter kan hämtas på Stadsbiblioteket och på Nordens institut.

JUST NU LOPPMARKNAD

■ ■ **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.

■ ■ **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag-fredag kl 8-16.

■ ■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.

■ ■ **Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

■ ■ ■ **MFBK:** Höstmöte torsdag 8.11 kl 19.00 i Doktorsvillan. Styrelsemöte kl 18:30.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärer:** Nu ska vi dela ut vår tidning Nyset, tisdag 6.11. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Hoppas alla utdelare kan ställa upp. Välkomna.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärer:** Boulespelet börjar onsdag 7.11 kl 13-15 på Baltichallen.
■ ■ **Parkinsongruppen:** Kurs med talterapeut Marianne Salo. Anhöriga är också välkomna. Sista kursstillfället onsdag 7 november kl. 13.00-13.45 i HandiCampens bibliotek, Skarpansvägen 30. Välkomna!

■ ■ ■ **Power Club:** Pool Disco i Mariebad lördag 10.11 kl 18-20.45. Medlemmar varmt välkomna, även om du ej hunnit få ditt medlemskort!

■ ■ ■ **Power Club:** Höstmöte tisdag 13.11 kl 19.30 på Skarpansvägen 28. Vi bjuder på kaffe, kaka och smörgåstårter. Varmt välkomna!

■ ■ ■ **Zhineng qigong:** Grundkurs i Shenxin qigong 17-18.11. För anmälan och information ring Sonja tfn 17 889 eller Bitta tfn 0457 342 19 27.

■ ■ ■ **ÅBSK:** Höstmöte för alla medlemmar torsdag 8.11 kl 19 på ÅKD:s kansli. Stadgeenliga ärenden,

val av styrelse, behöver klubben en träningshall? Servering! Välkomna!

■ ■ ■ **Ålands försökstation:** Tisdag 6 november kl.19 inbjuder vi till en ny fruktodlarträff på Försökstationen för att ge er möjlighet att bekanta er med vårt nya äppelsortiment. Välkommen!

■ ■ ■ **Ålands hörselskadade:** Välkommen på höstmöte måndag 5.11 kl 18.30 på HandiCampen. Förutom stadgeenliga ärenden har vi bl.a. stadgeändringar på agendan. Dessutom kommer Jörgen Berglund och berättar om digitalboxar och Text-TV.

■ ■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Funktionärsträff, med Marthaförbundet från Helsingfors, måndag 5.11 kl 18.00 i café Vreten i Folkhälsans allaktivitetshus. Alla föreningar med. Kaffeservering.

■ ■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Styrelsemöte tisdag 6.11 kl 12.00 på kansliet. Marthaförbundet deltar.

■ ■ ■ **Ålands nykterhetsförbund:** Höstmöte tisdag 6.11 kl 19.00 på Villa Carita, Ålandsv. 47. Stadgeenliga ärenden. Marie Johansson berättar om sitt forskningsprojekt "Ungt liv utan rus".

■ ■ ■ **Ålands scoutgille:** Möte hos Hansens måndag 5.11 kl 14.00.

Förslag om evenemangslängd efter omröstning:

Tio dagar tillåts i Mariepark

Frisinnad samverkans och Obunden samlings ledamöter i stadsstyrelsen förlängde antalet dagar per kalendermånad som det skall få hållas evenemang utomhus i Mariepark.

Nu skall stadsplaneändringen ställas ut för allmänheten.

Förslaget från stadsplane-nämnden var att tillåta högst fem dagars utomhusevenemang per kalendermånad, en sak som omöjliggör att Rockoff-festivalen skulle hållas i Mariepark igen.

Donny Isaksson (ob) föreslog att tillståndet förlängs till tio dagar i den nya stadsplanen för tomten. Han fick de frisinnades **Anneli Ahlgren** och **Antonio Salminen** med sig.

Ställs ut

Stadsstyrelsens ordförande **Barbro Sundback** (s) an-

Ny strid om Mariepark. Trots att Mariepark är till salu och Rockoff-festivalen i somras hölls på Torget, går frågan om en ny stadsplan för parken vidare. Stadsstyrelsen röstade om antalet dagar med utomhusevenemang i parken.

mälde jäv, hon bor i om-rådet, medan **Karl-Johan**

Fogelström (s), **Christian Nordas** (lib) och **Inga-Britt**

Fagerholm (lib) lade ner sina röster, efter att ha förlorat

två tidigare omröstningar i frågan.

Enligt stadsdirektör **Bjarne Pettersson** ställs nu planen ut i 14 dagar innan det blir en ny runda i stadens organ och stadsfullmäktige till slut slår fast stadsplaneändringen.

MCA fick pengar

Krisdrabbade stadsägda Mariehamns centralantenn ab, MCA, fick grönt för en borgen på ett 200.000 euros lån, samt att staden skjuter till 70.000 euro i fritt eget kapital för bolaget. Den sistnämnda frågan röstade Antonio Salminen (fs) emot.

Bio bordlagd

Barbro Sundbacks initiativ att staden skall köpa Bio Savoy-fastigheten bordlades av stadsstyrelsen på mötet i torsdags.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Ge mark och pennin till välgörenhet

Mormorspengar. Ge bort dina gamla slantar till välgörenhet.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Har du mark och penni hemma så kan de komma till nytta.

Eftersom en del av den gamla finska markvalutans sista användningsdatum är den 31 december i år hoppas Röda korsets Ålands distrikt att alla som har gamla finska mark hemma donerar dem till RK:s humanitära arbete.

Pengarna går oavkortat till Finlands Röda kors katastrof-fond.

– Vi tar med glädje emot alla gamla pengar och har en skild insamlingstunna för detta ändamål som står i vår Röda kors-butik på distriktskansliet, Västra Esplanadgatan 5 i Mariehamn, meddelar verksamhetsledaren **Stefan Simonsen**. (ka-f)

Ung programfest på Svenska dagen

Ytternäs skola ordnar för andra året i rad en programfest på Svenska dagen den 6 november.

Inbjudan riktar sig till mor- och farföräldrar och andra daglediga intresserade. In-täkterna från inträdesavgiften, 2 euro, och den frivilliga avgiften för kaffe och tårta går oavkortade till Ålands barnfond. Festen börjar kl kl 12.30.

Programmet innehåller såväl allsång som sång av större och mindre elevgrupper samt framträdanden av enskilda elever.

– Vi har många musikin-tresserade elever och en del uppträder gärna som solister och programfesten ordnas bland annat för att de skall få tillfälle att uppträda ”off

Festdans i fjol. Flickorna i årskurs 6 i Ytternäs skola uppträdde på svenska dagen för ett år sedan. Foto: ERKKI SANTAMALA

Broaway”, som det heter i ett pressmeddelande.

Naturligtvis avslutas festen med att alla gemensamt sjunger Modersmålets sång.

Arrangörer är eleverna och personalen i Ytternäs skola

– Alla är välkomna, hälsar rektor **Krister Norrgrann**. (ka-f)

Enqvist blir pensionär

■ Tf kyrkoherden i Ålands norra skärgårdsförsamling **Sirkka Liisa Enqvist** har beviljats tjänstledighet från kap-

lanstjänsten i Mariehamns församling 4-31 januari 2008 och förordnats att under samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i Ålands norra skärgårdsförsamling.

Sirkka Liisa Enqvist har beviljats begärt avsked från

kaplanstjänsten i Mariehamns församling från 1 juli 2008 varefter hon avgår med pension.

En kaplanstjänst i Mariehamns församling har förklarats ledig att sökas senast 4 december 2007 klockan 16.

vänner.

När **Jan-Erik Eriksson** gick bort blev det ett uppehåll, men efter föreningens nystart har Svenska dagen firats med musik, sång- och annat program.

Allmänheten är varmt välkommen till årets fest som firas i Röda Korsgården i Mariehamn tisdagen den 6 november kl. 18.30. I programmet minns **Olle Salmén** borgångne styrelsemedlemmen **Olof M. Jansson** och **Maria Knyphausen** berättar om sitt projekt med att fotografera gamla hus. Det blir också fiolmusik och kaffeservering, meddelar föreningen genom sin sekreterare.

Nu har vi cirka 100, de flesta är pensionärer och det börjar bli svårt att få styrelsemedlemmar. Vi borde få flera som är villiga att åta sig sådana uppdrag.

Riksförbundet Sverigekontakt arbetar för det svenska språket och understöder svenska skolor och föreningar runt hela världen. Till exempel Åbo Akademi fick understöd vid starten och man har stött svenska studerande och föreningar i Finland genom understöd och stipendier. Vår föreningen arbetar huvudsakligen för att årligen arrangera Svenska dagen, tidigare tillsammans med folkhögskolan och Åland

ALLSVENSK SAMLING PÅ ÅLAND

■ Föreningen Allsvensk samling på Åland är en lokalförening inom Riksförbundet Sverigekontakt med huvudkontor i Göteborg. Inom Finland finns också en en lokalförening, Sverigekontakt i Finland, men vår förening grundades redan år 1923 och hade då över 600 medlemmar.

Skattetoppen 2006

Företagsförsäljningar som lönade sig

Quickly tvättcentral. Tidigare ägarna Bert Hellman och Bjarne Stenlund gjorde en god affär när de sålde Quickly tvättcentral i fjol. Foto: JONAS EDSVIK

Bland de som tjänade mest pengar på Åland förra året finns flera personer som samlat en rejäl slant på att sälja sina företag.

Harry Sjöblom på Föglö gjorde förra året en riktigt god affär. Då sålde han nämligen sitt företag Ålands fiskförädlings ab till det finska bolaget Taimen Oy. Han har hittills varit ovillig att avslöja försäljningspriset.

Siffrorna för 2006 visar dock att det måste ha varit en lönsam affär för honom. 2005 hade Sjöblom en kapitalinkomst på en miljon euro. Förra året steg den till 11,2 miljoner.

Tvätt gav pengar

Bert Hellman och **Bjarne Stenlund** sålde i december 2006 hela aktiestocken i Quickly tvättcentral ab. Köpare var företaget Comforta oy, under finländska Lindström-

koncernen. Köpesumman har inte offentliggjorts.

En titt i skattetabellerna visar att Bert Hellman förra året hade en kapitalinkomst på 978.306,49 och en förvärsinkomst på 104.718,38. Bjarne Stenlund ligger tvåa på Jomalalistan med sin kapitalinkomst på 999.379,86 euro och förvärsinkomst på 76.814,91.

Väcker frågor

En läsare har också hört av sig med en fråga:

”Såg i skattetoppen att vd:n för Ålands radio och tv, **Pia Rothberg-Olofsson** hade en förvärsinkomst på 155.418 euro, cirka 13.000 euro per månad utslaget på hela året. Detta kan väl inte (hoppas jag) enbart vara inkomster från hennes arbete som vd på Ålands radio?”

– Minsann inte (skratt). Min förvärsinkomst från Ålands radio och tv är cirka 54.000 i året. Resten är förvärsin-

komster på aktiedividender, säger Pia Rothberg-Olofsson.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 469

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino på Torggatan 14 alla **TORSD.** kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”När vi rör oss mot framtiden rör sig drömmarna i samma takt. De finns där placerade i framtiden för att vi ska slippa förverkliga dem.
TOMMY HELLSTEN, TERAPEUT OCH FÖRFATTARE, I SVD

Bidrag för film om Edos

Filmaren Per-Ove Högnäs får 2.000 euro från Ålands kulturstiftelse för en film om Edos mack i Mariehamn Strandnäs.

Ålands kulturstiftelse har ur sina fonder delat ut 49.550 euro i understöd och stipendier för år 2007.

Styrelsen hade 24 ansökningar att ta ställning till.

Bondens Åland

Ur Stiftelsens allmänna fonder, Valter, Tommy, Bengt och Anni Blomqvists minnesfond och Henrik Nylunds fond för skärgårdskultur, utdelas sammanlagt 20.050 euro till följande:

■ **FD Ralf Carlsson**, Mariehamn, 700 euro för provtagning från ett särpräglat marklager i Långbergsöda.

■ **Per-Ove Högnäs**, Mariehamn, 2.000 euro för filmprojektet ”Edos mack”.

■ **Fil. mag. Anna-Majja Koskimies-Hellman**, Mariehamn, 4.000 euro för en doktorsavhandling med namnet Inre landskap i finska och svenska bilderböcker.

■ **Professor Nils Storå**, Geta, 5.000 euro för ett etnologiskt forskningsprojekt med titeln ”Bondens Åland”.

■ **Maja Sundblom**, Föglö, 250 euro för rekvisita till en fotoutställning i Föglö bibliotek.

■ **Föglö grundskola**, 100 euro för elevstipendium i enlighet med stadgarna i Henrik Nylunds fond.

■ **Kökar hembygdsförening**, 1.500 euro för en filmvecka för grundskolan.

■ **Kökar spelmanslags juniorverksamhet**, 1.500 euro för bland annat finansiering av

Blir film. Per-Ove ”Bolle” Högnäs arbetar med ett filmprojekt kring klassiska Edos.

Foto: ERKKI SANTAMALA

spelledare.

■ **Mariehamns litteraturdagar** 2008, 1.500 euro.

■ **Teater 900** (Skärgårdsteatern), 1.000 euro för årets turné.

■ **Ålands biblioteksforening** r.f., 2.500 euro för att arrangera barnens litteraturdagar 2008.

Tvillingar

Ur Fonden för åländsk medicinsk forskning (innefattande Siri Helins legat), utdelas sammanlagt 29.500 euro till:

■ **Professor Aldur Eriksson**

och professor **Johan Fellman**, 2.000 euro för studier om ärftligheten av anlaget för födsel av tvillingar.

■ **Med. lic. Eva Forsman**, Täkter, 7.000 euro för slutförande av studier om molekylär genetiska förändringar som signalerar risk för att insjukna i glaukom.

■ **Fil. mag. Anette Häggblom**, Hammarland, 500 euro för tryckning av en doktorsavhandling om våld mot kvinnor.

■ **Leg. läk. Marika Nord-**

berg, Jomala, 2 000 euro för resekostnader i samband med projekt om bland annat ett diagnostiskt test för borrelios.

■ **Professor Dag Nyman**, Jomala, och den åländska borreliagruppern 8.000 euro för ett internationellt projekt om särdrag hos borreliabakterier på Åland.

■ **Den brittisk-finländsk-åländska forskargruppen** om Huntingtons sjukdom, 10.000 euro; det fjärde av totalt fem årliga understöd enligt bestämelseerna i Thure Nord-

enfelts testamentsdonation.

Föredrag

Det officiella tillkännagivandet sker vid stiftelsens delegations höstmöte den 16 november i Ålands hotell- och restaurangskola. Efter mötet, klockan 19, håller fil. dr. **Ulrika Gustafsson**, Mariehamn, ett föredrag om **Ulla-Lena Lundbergs** författarskap. Allmänheten är välkommen att åhöra föredraget, hälsas i ett pressmeddelande. □

Med smak av frihet

Sätt en örn i en bur...

Efter lek med skuggor och slöjor samt kvillrande flöjttoner är detta de allra första orden i stycket ”Ibsens kvinnor” som spelades Mariehamn på lördagen. De blir också de sista.

Sätt en örn i en bur...

Det handlar om sex av **Henrik Ibsens** kvinnor i norska **Juni Dahrs** föreställning.

Varje kvinna är ett temperament, har en egen dress – undan för undan faller faktiskt plaggen (!) och man kan inte annat än undra om det inte var förfärligt varmt till en början – och åtföljs dessutom av egna attribut. Varje kvinna har något att säga oss.

Svår norska

Det är så snyggt. Så proffsig. Inte undra på att föreställningen fått strålande recensioner över hela halva världen.

Men för den som inte är van att lyssna på norska blir texten tyvärr svår att uppfatta. Det går fort, mycket bara far förbi. Men – å andra si-

dan – för att förstå huvud dragen behövdes faktiskt inte så många ord.

Det här är teater där små medel ger stor effekt.

Plikt mot mig själv

Juni Dahr står själv för manuset. Hon har sammanflätat Ibsens texter med sina egna funderingar kring frihet, sårbarhet och kvinnlig styrka.

Lätt nervöst behagsjuka Nora var lättast att ta till sitt hjärta.

– Jag tror jag i först och främst är människa. Jag har fullföljt plikter till man och barn. Men har jag inga plikter mot mig själv?

Citatet är eventuellt inte ordagrant. Av ovan förklarad anledning.

Vågandning

Juni Dahrs kvinnoporträtt håller oss sällskap i en timme på Stadshusets scen.

Med sig har hon **Chris Poole**, en av Danmarks mest nyskapande flöjtister, som genom att andas flåsande i mikrofonen lyckas åstadkomma ett mycket trovärdigt ljud av stora vågor som

rullar fram och åter mot en strand.

Tänk att det är så det låter! Helt nära en andning!

Många män

Ett 40-tal personer hade hittat till pjäsen. Av temat att döma får man säga att det var förvånansvärt många män på plats, nästan hälften av besökarna visade sig vid ett hastigt överslag vara män.

Men hållå – var var teaterfolket? De hade kunna få inspiration av Ibsens kvinnor. På flera sätt.

I veckan sätts föreställningen upp i Tokyo. Senare i höst följer gästspel i Kiev och Singapore.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Snyggt med svår-

fattligt. Sex frihetstörstande kvinnor från Ibsens persongalleri gestaltar Juni Dahr i sin egen pjäs.

Foto: VISJONERS PRODUKSJONER

Claes Olssons film ”Colorado

Avenue” blev en framgång under de fyra dagar den gick på Bio Savoy i Mariehamn med filmklubben Chaplin som arrangör. Chaplins ordförande **Pia Rothberg-Olofsson** berättar att filmen lockade totalt 1.400 biobesökare. Till de fyra kvällsföreställningarna kom 1.000 personer och till två skolföreställningar ytterligare drygt 400.

I samband med visningarna kunde man också teckna sig som medlem i filmklubben, vilket många gjorde och Chaplin har nu 333 medlemmar.

Huruvida filmen kan visas på nytt i Mariehamn är ännu osäkert. Filmkopian sändes tillbaka på fredagen och några beslut om ytterligare visningar har inte tagits. □

Nedläggnings-hotade Bio Savoy

har presenterats i programmet ”Ostseemagazin”, som är ett samarbete mellan NDR1 Welle Nord i Kiel och Radio Schweden – Sveriges Radios tyska redaktion.

Ostseemagasin är ett program som berättar om livet i länderna runt Östersjön. Redaktör **Agnes Bühring** och kollegan **Alexander Bude** deltog i en pressresa som Ålandskontoret i Stockholm arrangerade till Åland i samband med valet och gjorde även andra inslag.

– Alexander är en stor cineast och vi tyckte, att det ju fruktansvärt att Mariehamn ska bli utan biograf. Vi har själv upplevt det i Stockholm nyligen, när kedjan ”Astoria” gick i konkurs och utbudet försämrades, säger Agnes Bühring till Nyan. □

De åländska utställningarna

i **Amos Anderssons** konstmuseum i Helsingfors, som Nyan skrev om i fredags, uppmärksammas i Helsingin Sanomat.

Anu Uimonen skriver i sin artikel att privata konstsamlingar ofta kan ses av av allmänheten först när samlaren har skänkt sin samling till något museum. Hon skriver att kommerserådet **Anders Wiklöf** tillsvidare inte donerat bort sin konstsamling utan fortsätter att samla och njuta av sin samling på Andersudde.

Hon skriver också att Wiklöf med ett slag blev berömd när han 2003 på Hagelstams auktion köpte **Ellen Thesleffs** ”Eko” som många trodde ingick i Ateneums samling.

I artikeln berättas om konstnärskolonin kring **Victor Westerholm** i Önningsby och den utställning med konst av kolonisterna som samtidigt visas i museet. □

Passionerade blomstudier

Den systematik och den passion som Carl von Linné på sjuttonhundratalet lade ned på sina växtstudier återspeglas nu i en bok och en utställning av Helene Schmitz. Ett urval av hennes bilder kan ses i Ålands museums entrégalleri.

Helene Schmitz är fotograf och bosatt i Stockholm. Hon har även tidigare gjort flera uppmärksammade utställningar som visats både i Sverige och utomlands.

En framgångsrik utställning som hon gjorde 1996 hette "Livingrooms". Hennes bok "blow up", som kom 2003, var nominerad för Augustpriset bland fackböcker. Tidigare i år fick hon den eftertraktade utmärkelsen Årets naturfotograf i Sverige. Boken "System och passion", som utkom i januari i år, anknyter liksom utställningen till Linnés jubileumsår. Den har text av professor Nils Uddenberg.

Närgången

Det är stora, läckra och närgångna blombilder som möter den som besöker utställningen i Ålands museum.

Liksom Linné gick in i detalj och räknade ståndare och pistiller för att skapa sitt system kommer Helene Schmitz mycket nära med sin kamera. Hon koncentrerar sig helt på hur växterna är uppbyggda sexuellt, i grunden är det fråga om samma närgångna betraktelsesätt som hos Linné själv.

"I brudkammare"

Hon har inspirerats av Linnés

Polygami. Män, hustrur och ogifta sammanbor, enligt Linné, i manilahampans blomma.

sätt att med metaforer beskriva växternas sexualitet för sin samtid.

Till exempel texten i avslutning till en bild av en hybridfuchsia lyder: "Åtta män i samma brudkammare med en kvinna. Åtta ståndare i samma blomma med pistillen."

Bilden intill visar en stjärnmagnolia och där lyder texten. "20 män och flera i samma brudkammare med en kvinna.

15 till 1.000 ståndare i samma blomma med pistillen."

"Polygamia" lyder rubriken över en bild av manilahampans blomma och den påföljande texten: "Män och hustrur och ogifta sammanbor i åtskilda brudkammare. Hermafroditer och hankönade eller honkönade i samma art."

Det är botanisten Pia Östenson som hjälpt Schmitz med urvalet av växter och de-

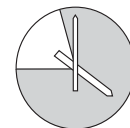

Ståndarrikt. Stjärnmagnolia har rikligt med ståndare.

ras inplacering i de 24 klasserna i Linnés system.

Utställningen i Ålands museum kan ses till den 2 december.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

**BARNENS
SÖNDAG**

TROLLET MED DEN GULA KEPSEN

med Teater Allena
på stadsbiblioteket

11 november kl. 15.00
ca 30 min, 4-9 år

Hämta gratisbiljett på
statsbiblioteket fr.o.m.
5 november.
Begränsat antal.

Välkomna!

9:e åländska

bok

MÄSSAN

**LÖRDAG
10 NOV
ÅLANDS
LYCEUM**

Känner Du Dig vilsen i livet?

Sitter du fast i en rondell och kör runt varv på varv utan att hitta vägen ut? Har du hamnat i en återvändsgränd? Eller vill du helt enkelt lära känna dig själv bättre?
Låt Psykosyntesen bli en hjälp på vägen!

Psykosynteserapi är en djupgående terapiform som fokuserar och bygger på det friska i varje individ, istället för att fokusera på våra personliga svårigheter och tillkortakommanden.

Efter en 4-årig utbildning till aukt.samtalsterapeut arbetar jag främst med –

- * Djupgående samtalsterapi som berör intellektet, känslorna, kroppen och själen.
- * Kris och stresshantering
- * Beroendeproblematik
- * Kognitiv beteendeterapi
- * Gestaltterapi
- * Guidade meditationer
- * Stödsamtal

För ungdomar och unga vuxna (under 25 år) ett förmånligare pris.

Oavsett anledning till att Du väljer att gå i terapi
– kortare eller längre tid –
är Du välkommen att höra av Dig!

Tel: 22709

Veronica (Sussie) Söderlund
Samtalsterapeut i psykosyntes

Mottagning: Norragatan 17 AX - 22100 Mariehamn e-post: sussie@aland.net

Mariehamns stad

Bidrag ur

MARIEHAMNS STADSBILOFOND

anslås härmed ledigt att sökas

Bidraget är ett uttryck för uppskattning av enskilda åtgärder, som är ägnade att bevara Mariehamns äldre byggnadskultur.

Byggnadsåtgärden bör vara utförd i samråd med stadsarkitektkontoret.

Bidraget utbetalas efter det att respektive åtgärd är genomförd.

Byggnaden bör vara i privat ägo och dokumenterat kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefull.

För vidare information kontakta stadsarkitektkontoret tel. 531461/464.

Skriftlig ansökan riktas till stadsstyrelsen, men adresseras till Mariehamns stad, stadsarkitektkontoret, PB 5 22 101 MARIEHAMN, senast den 22.11.2007.

Anteckningar i allhelgona från kyrkogården

Vi ska alla den vägen...

Här och nu är ett hål i tiden.

Vi är.

De är inte längre.

Alla helgons dag i skymningen i Mariehamn.

Människor i små grupper tänder ljus vid gravar.

Vi saktar ner våra steg. Rösterna blir mjukare. Ibland är vi helt tysta.

Runt omkring hörs suset av bilar. Och högt ovanifrån ett flygplan.

Allt är dämpat.

Till och med luften är mild och mjuk.

Rosenbuskarnas blad är illröda.

Trender och traditioner blandas på denna kyrkogård. På en gravsten ser vi en bild av den avlidne, en ung man som nästan ser ut som Elvis. På den graven fladdrar många ljus.

Att ha bilden av den döde på gravstenen är vanligt i katolska länder i södra Europa. Kanske kommer den sedvänjan också hit?

En annan notering är att på många gravar ligger stenar. Flera har gjort som judarna. Enligt judiskt traditionen ska den som besöker en grav alltid lägga en sten på graven.

Vi ser också vita duvor, snäckor, porslinsfigurer, knubbiga änglar, ett fotbollslags bordsflagga...

Gruset knastrar och

klappar och nästan liksom rinner.

Ljudet från grusgångarna blir tydligt i skymningen.

Steg på steg på steg.

Mitt i allt hörs en barnvagns fyra hjul som rulla i småstenarna.

Nytt liv möter liv som inte längre är.

Mariehamnare är ute och går. De som inte går längre ligger här i rader. Levande ljus bildar alléer denna kväll.

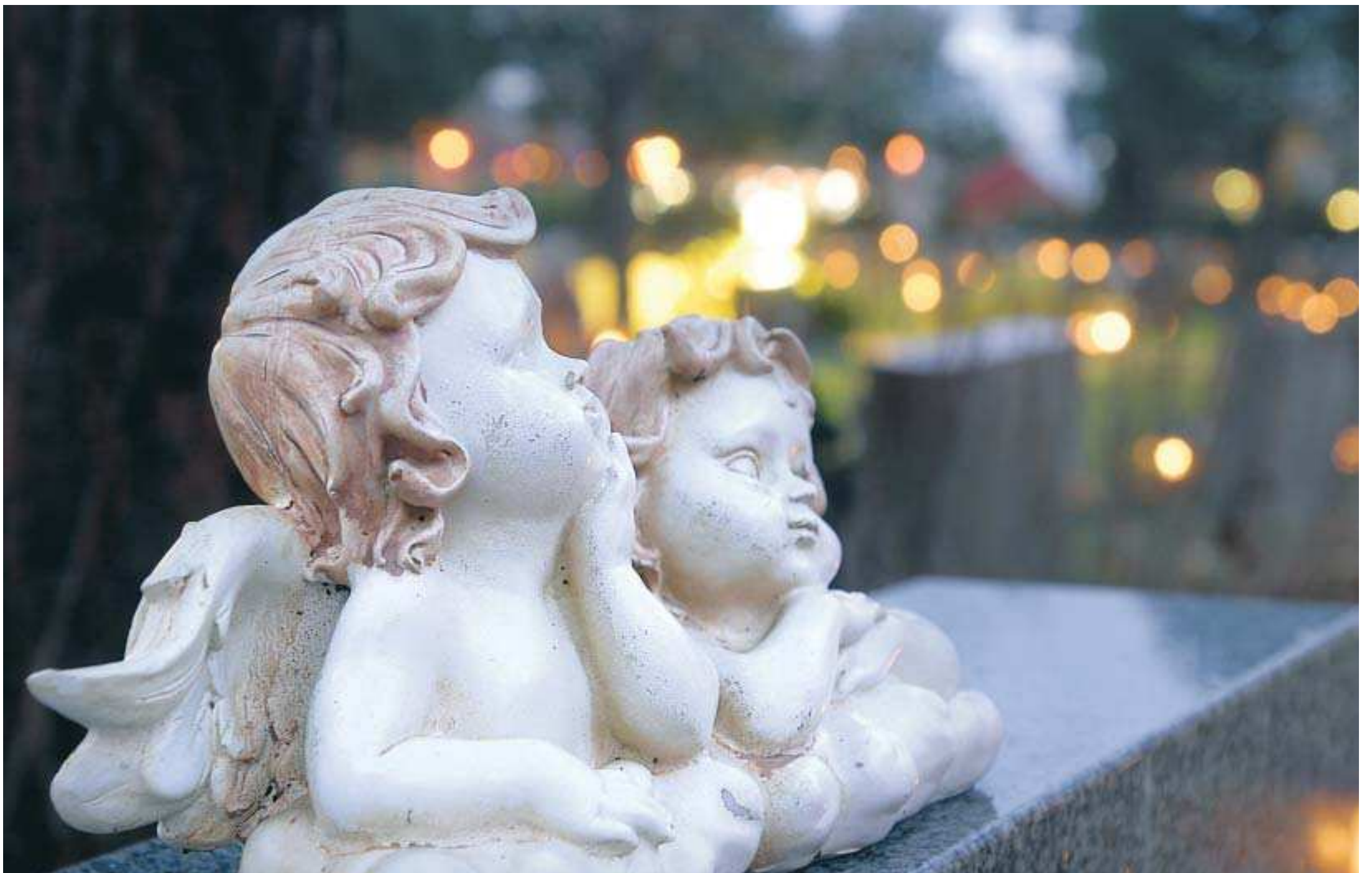
Vi ska alla den vägen vandra...

- Döden! Den blir allt ett spännande äventyr, sa Peter Pan.

- Döden! Du rusar hela tiden mot hans famn! Sa Shakespear.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Placera smart

Erbjudande denna vecka:

6%

50 % OP-Avkastning (bland fond) eller OP-Delta (aktie fond)

50 % 15-månaders deposition till 6,00 % ränta

Minimiplacering 10.000 euro.

Ingen teckningsprovision!

Välkomna

till vårt nya & fräscha kontor!

Tisdagen den 6 november

bjuder vi på kaffe & tårta.

Vi har öppet till kl 19!

Hippo är på besök kl 14 och han har med sig ballonger till barnen.

Utlottning av två presentkort:

Julbord på SILVERSKÄR (2pers)
Vive le **Bonus!**
NYHET!Betala Pohjola-premier med dina bonus!
Kom in så berättar vi vad det betyder för just dig!**ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND**

- Det smarta valet -

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande

MALET KÖTT

Inhemsk

5 75
KG

Supererbjudande

APELSINER VALENCIA

Sydafrika

0 99
KGSupererbjudandena gäller
måndag 5/11- onsdag 7/11

Supererbjudande

SPAGETTI

Barilla 1 kg

1 35
ST

SKOLKNÄCKEBRÖD

400 g
EP 4,45/kg1 78
ST

SKOGSHYDDSSEMLA

5 pack Ålandskringlan

1 95
PÅSE

ÄGG 10 PACK

580 g Euro Shopper

1 05
ST

PLUSSA - förmån

SPECIALVETEMJÖL

2 kg Sunnuntai
Utan Plussa-kort 0,95/påse0 69
PÅSE

YOGHURT

200 g smaksatt, även fettfri Valio
Utan Plussa-kort 2,80/8st2 00
8PKT

MARGARIN

500 g, Sunnuntai
Utan Plussa-kort 1,39/pkt1 00
PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKETPLUSSA
för dina inköpMåndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Tusen tack för förtroendet!

Tack för varma tankar och omtänksamma hälsningar. Det ger råg i ryggen.

Katrin Sjögren

SJÄLVSTYRELSEPARTIET FÖR HELA ÅLAND

liberalerna

De vill släppa in fler unga i politiken Budgeten är en bra grej – faktiskt

Politikersnack. Under hela fredagen pågick ett seminarium om ungdomar och politik. Kunskap behövs sa Victoria Sundberg och gav som exempel ordet budget – hur många unga vet vad det är och hur viktig en budget faktiskt är. Simon Pellas berättade att vårdfrågor faktiskt intresserar ungdomarna, kanske mer än man tror.
Foto: ANDREAS DIENERT

VECKANS special

Måndag-lördag

GRIS KOTLETTER

..... kg **6,30**

VECKANS erbjudanden

Måndag-lördag

Broilerfileer

PÄRKKA Naturella 450 g ask

4,99

Skinka tunna tunna skivor

180 g (15,50/kg) pkt

2,79

Edamerost

ACA kg

6,49

Speltsemle

ÅLANDS BAKARER 5 st påse

1,99

Uncle Ben's ris

1 kg långkornigt pkt

2,55

Mormors köttbullar

ÅLANDS BAKARER 300 g (6,63/kg) pkt

1,99

PLUSSA -erbjudande

Almondy tårter

450 g frysta

4,50 /st

utan Plussa-kort 6,99/st

Findus pyttipanna

4 sorter 500 g

3,00 /2påse

utan Plussa-kort 2,29/påse

MÅNADENS erbjudanden

Matgräddde flora

2,5 dl (2,66/l)

2,00 /3pkt

utan Plussa-kort 0,79/st (3,10/l)

Hur få fler unga engagerade i politik?

Det går inte bara att dyka upp på en ungdomsgård och fråga "hur de vill ha det" med allt. Det gäller för de unga att förstå sammanhangen först och att lära sig tänka i nya banor. Detta sades vid ett seminarium i fredags.

– Budgeten är en bra grej, mycket avgörs i där, det borde ungdomarna lära sig, sa Victoria Sundberg.

I fredags samlades ett 20-tal politiker i lagtinget för att snacka ung politik och ungdomspolitik.

Det var etablerade lagtingspolitiker och unga medlemmar av de olika partierna. De var samtliga inbjudna av **Lotta Angergård**, nybliven ungdomskonsulent som har ett tremånadersvikariat på 60 procents tid.

– Min uppgift är att utarbeta ett ungdomspolitiskt program. Som en del av det kan det vara

läge att sparka igång ett ungdomsråd igen.

Vilande ungdomsråd

Just nu avvaktar hon det nya lagtinget för vidare besked om det fortsatta arbetet.

Ungdomsrådet har den senaste tiden fört en tillbakadragen tillvaro. Tidigare år har rådet arrangerat ungdomsparlamentet, där mer eller mindre okonventionella frågor har ventilerats, exempelvis gratis menskydd.

Rådet har också varit en remissinstans till landskapsregeringen. Ungefär en gång i månaden har det sammanträtt.

Senaste ordförande var **Gunilla Schåman**. Hon slutade i våras och nu finns ingen ny ordförande och egentligen inget ungdomsråd heller.

– Det märkliga är att fast jag är intresserad av politik, så visste jag inte att rådet fanns förän för en månad sedan, säger **Simon Pellas** från Godby, lusse-

studerande och centerpolitiker.

Han och **Victoria Sundberg**, tidigare medlem av ungdomsrådet och numera vice partiordförande i frisinnad samverkan, pratar Nya Åland något med efter avslutat seminarium.

Både är nöjda med dagen. Speciellt bra tycker de att det var att så många etablerade politiker visade sitt intresse och deltog kortare eller längre tid.

Politiska mess

Mer information till alla ungdomar om politik är nödvändigt, anser de också.

– Jag skulle önska ett ungdomsråd som sammanträdde kanske var fjortonde dag och höll sig informerat om alla aktuella frågor, säger Simon Pellas. Man borde kunna samarbeta med lokaltidningarna också. Gärna i form av en messpalt dit ungdomarna får meddela sina olika åsikter och önskemål.

Victoria Sundberg är numera för gammal för ungdomsrådet.

Strecken dras vid 25 års ålder. Hon satt med 1999.

Numera betonar hon att kunskapen är viktig, annars blir det inget allvar eller tyngd bakom rådets arbete. Som exempel nämner hon budgetarna, både landskapet och det kommunala budgetarbete.

– Det är budgeten som är det viktiga medlet. Det är inför budgeten som det avgörs vad man ska satsa på, vart pengarna ska gå.

Vad är då ungdomsfrågor?

– Det måste de unga själva avgöra, säger Simon Pellas. Vårdfrågor engagerar. Mycket mer än man tror.

Vad händer nu?

– Det här är en jättebra början, säger Victoria Sundberg. Nu gäller det att fånga upp de ungdomar som har intresse och att på olika sätt göra ung politik synlig. Det här är bara början.

KIKI ALBERIUS-FÖRSMAN
kiki@nyan.ax

Tyres for the pro driver you are

g-Force Stud
KONTROLL PÅ ISEN - som verkligen känns!

- **STARTA:** effektiv dragförmåga
- **KÖRA:** optimala köregenskaper
- **STANNA:** effektiv bromsförmåga

Rundbergs Bil & Service Ab Tel 15 222
Rollic Ab Karlbergsv. 2. Tel 23 611

BFGoodrich
TAKE CONTROL

Ålands Framtid rf.

TUSEN TACK!
för de 61 rösterna i
stadsfullmäktige- och
28 i lagtingsvalet!

Jag kommer att jobba för vallöftena
i bl.a. nämnder och styrelser.
BIRGITTA JOHANSSON

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Måndag 5.11
Stekt röding med hummersås, GH
Mandelstekt kycklingklubba, GH
Stuvade blandgrönsaker i smördeg
Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Vin, snack, tapas...

CASINOBAREN
sallad och tapas meny
måndagar-torsdagar
kl. 17.00-23.30

Tel 24020 info@hotellarkipelag.aland.fi www.hotellarkipelag.com

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

DUBBELSTÄMPELDAGAR

TVÅ STÄMPLAR TILL PRISET AV EN 5.-7.11.2007
BLI STAMKUND! FÖRMÅNER UPP TILL 8 %

STARKARE FISKOLJA!**E-EPA 500 mg**

EPA som hör till Omega-3 gruppen är den viktigaste av fiskoljans fettsyror. Produkten innehåller 70 % ren, välupptaglig E-EPA.

22⁹⁰
60 kaps. / 63 g
(363,49/kg)

BESTÅENDE RESULTAT VID VIKTMINSKNING**TONALIN**

Bränner fett, inte muskler!

28⁵⁰
150 kaps. / 105 g
(271,43/kg)

DET MEST KÖPTA KOSTTILLSKOTTET I VÄRLDEN**MIVITOTAL FLEX**

Piggar upp, ökar motståndskraften och ger kraft inför hösten.

24⁹⁰
500 ml (49,80/l)

35⁹⁰
1 litera

Erbjudandena i kraft t.o.m. 10.11.2007.

32⁹⁰
120 kaps. / 126 g (261,11/kg)

KOLESTEROLET UNDER KONTROLL**REDRIZ + Q10**

Hjälper bra även mot ärftligt högt kolesterol.

12⁹⁰
60 tabl. / 54 g
(238,89/kg)

TVÅ PAKET 24,90 €

NATURLIG OCH EFFEKTIV HJÄLP MOT HALSBRÄNNÄ**HÜBNER SILICEA MAG****-TARMGEL**

Naturlig och skonsam hjälp mot akuta magbesvär.

13⁹⁰
500 ml (27,80/l)

EFFEKTIV HJÄLP MOT PROBLEMHY**ZONA EXTRA SKIN REPAIR**

Lugnar och läker irriterad hud. Lindring vid förhårdnader.

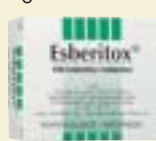
25⁰⁰
75 ml (333,33/l)

EFFEKTIV OCH SNABB HJÄLP MOT INFLUENSA**ESBERITOX®**

Valts fyra gånger till årets naturpreparat i Sverige!

9⁰⁰
50 tabl.

15⁹⁰
100 tabl.

HJÄLP MOT SNARKNING**HILJAISTA YÖTÄ**

Stärker och uppehåller spänsten i svalgmuskulerna och fukten i slemhinnorna vilket minskar ljudet från den sovande.

51⁵⁰
180 tabl. / 99 g
(520,20/kg)

PROSTATABESVÄR?**PROSTAFORCE®**

• underlättar urineringsen • minskar antalet toabesök • lindrar smärtan vid urineringsen • hjälper till att tömma blåsan

49⁰⁰
90 kaps.

EN OM DAGEN RÄCKER!

19⁹⁰
30 kaps.

HELA FAMILJENS MASSAGECREME**RELAXANT®****MUSKEL-AVSLAPPNAREN**

Påskyndar musklernas återhämtning och hjälper mot muskelkramp. Passar mot axel- och nackbesvär samt värtvärk hos barn.

11⁹⁰
75 ml (158,67/l)

21⁹⁰
350 ml (62,57/l)

VIRILITET OCH LIVSKRAFT**PRELOX®**

Patenterad Prelox® ökar produktionen av kväveoxid. Kväveoxid är till nytta för blodcirkulationen och hjälper till att uppnå starkare och uthålligare erektion.

35⁰⁰
60 tabl. / 63 g
(555,56/kg)

JÄSER DET I MAGEN?**DIDA™**

• Underlättar matsmältningen, magbesvär och symptomen på jästsyndrom • Förebygger svullen mage och gasbesvär • Dämpar tillkomsten av för organismen skadlig jäst och minskar godisbegär

26⁵⁰
90 tabl. / 126 g
(210,32/kg)

47⁵⁰
180 tabl. / 242 g
(196,28/kg)

DINBUTIK MARIEHAMN

Liv & Lust Hälsokost

Torggatan 6, Magasin, Mariehamn

Tel. 17 390

Mer än en hälsokostbutik

www.sinunkaupat.fi

allt

du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma

ERIK MATTSSON

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG

Nötlever

..... kg **4,30**

Jaktkorv

i bit kg **6,50**

Grahamsemlor

5 st, 300 g, Ålandsbagarn (4,83/kg) .. påse **1,45**

Edamost

500 g, ÅCA st **3,25**

FARSDAGSTIPS

ETC start-box

Komplett med verktygsväska och 12 basverktyg m.m.

59€

GRILLAD GRISKARRÉ

7,00 kg

RIMMAD GRISLÄGG

4,90 kg

PLUSSA -FÖRMÅN

Comfort sköljmedel

750 ml st **2,29**

utan Plussa-kort 2,55/st

Serla Toilet WC-papper

6 rullar pkt **1,79**

utan Plussa-kort 2,35/pkt

Serla hushållspapper

vitt, 4 rullar pkt **1,99**

utan Plussa-kort 2,35/pkt

Libresse bindor och trosskydd

..... 2 pkt **3,50**

utan Plussa-kort 2,19/pkt

GODBY TEL 43 250

VARO 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VARO 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Träffsäkert och döds

I fredagsdags kväll – må vara på rätta dagen eller inte – var det dags för hallo-weenparty på Mariepark, som kvällen till ära förvandlats till någon slags kyrka.

Kors, så hädiskt, kan någon tycka. Har korset blivit en skräcksymbol plötsligt?

I alla fall. Det var kul där.

Kvällen blev kanske mer en maskerad än en spöknatt och många är glada för det. Säkert är det helt psykologiskt rätt att ungdomar får prova en annan identitet och leka med den. Bli den du också är – alltså.

Somliga visade sig också vara jättegulliga. Andra visade sin kusligare sida.

Efter en timme – den första och antagligen lugnaste och mest sansade av denna natts timmar – och en lång rad korta med roliga samtal med festfirarna kan man inte annat än konstatera:

Sickna fina ungdomar! Nästa år vill jag vara Askungens elaka styvmor.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Vill du bli kär eller? Amors flickvän kallar hon sig denna kväll, i det verkliga livet går hon under namnet Åsa Fors.

Hur lång tid hade du funderat på dräkten?

– Ganska länge. Pilbågen har jag spraymålats och satt ett hjärta på och guldvingarna har jag köpt i en klädbutik. Allt jag bär är vitt eller i guld, också skorna, ett par guldtofflor, mer

Filadelfiakyrka eller? Mariepark hade kvällen till ära förvandlats till någon som skulle likna en kyrka. En och annan flanör blev betänksam. Vad gör korset där? Egentligen?

Vrålhungrig. Staffan Lagström satt i kassan vid ingången.

Vill du skrämmas?

– Nej, vaddå? Jag blev bara lite hungrig på vägen hit...

strevligt på halloween

n de hade jag redan hemma.

Par i japanska damer. Sandra Sundin och Elina Lundberg visar upp sin geishalook.
Vill du pussas i kväll?
– Jadå. Alltid! Svarar Sandra.

Fri Simpson med rätt frilla. Cecilia Lund har förvandlas till Marge Simpson för en kväll med hjälp av hönsnät och tidningspapper. Ögonen är bollhavsballar med två små hål i.
Förvandlas hela din identitet när du klär ut dig?
– Japp. Det här är mitt största intresse. Halloween är årets höjdpunkt. Jag älskar maskerader.

Ytbärgare med mask. Kaj Eriksson firade halloween i arbetsdräkt med tillbehör.
Vad gör du nästa halloween?
– Klär ut mig till nåt annat.

Spegel spegel... Carolina Backas lät sin nunnasida komma fram.
Vad kostar din dräkt?
– Kjolen sydde jag själv i högstadiet och slöjan har min mamma Carita sytt. Så det hela är så gott som gratis. Stålkvinnan i bakgrunden muttrar bistert. Hennes dräkt kostade 20 euro och hennes mask 6.

Nattlig jägare. Sam Johansson, Lemland Söderby, ser ut som värsta krigaren.
– Nej inte krigare. Jag är jägare. I år har jag skjutit uppåt 50 fåglar, änder och knipor. Och under min jaktkarriär har jag fått fem rådjur. Det är sant.
Har du inget vettigare att göra än att springa här?
– Nä.

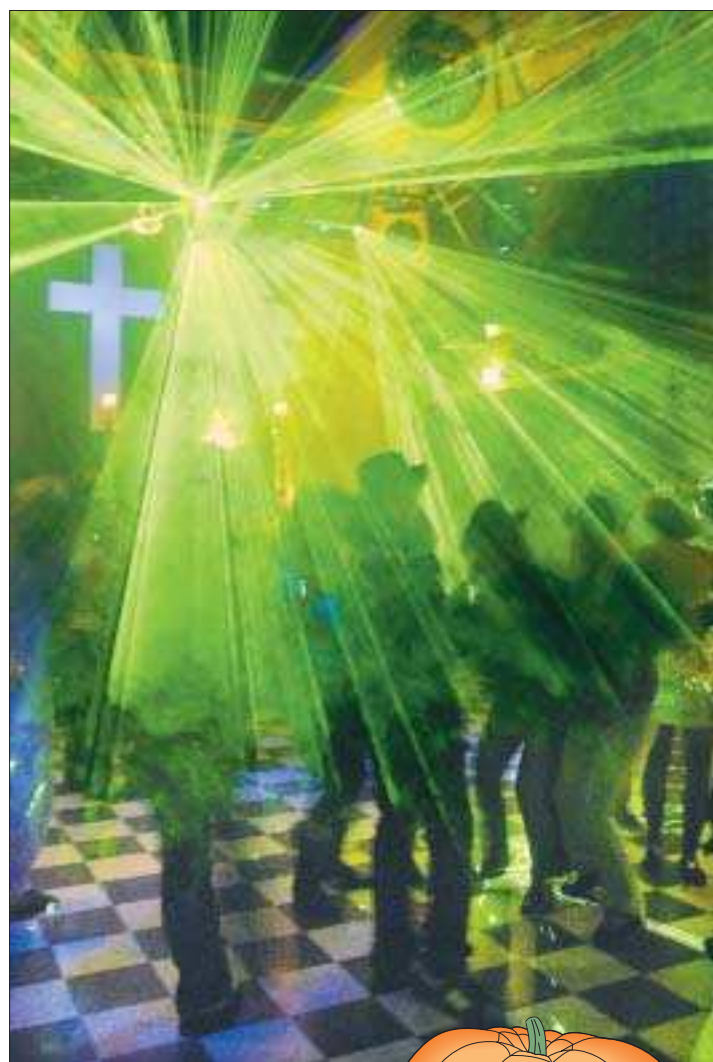
Munk på villovägar. Dan Lindblom har ett kors på magen.
– Det är utklädnings bara.
Hur länge sover du i morgon?
– Till tolv kanske.

Pippis attityd. Sebastian Fjäder gillar Pippi.
– Så snart jag bara får en chans klär jag ut mig till Pippi. Jag älskar hennes attityd. Visst är hon skön! Respekt! Och sedan är det himla roligt med halloween på Åland, där man får klä ut sig och skämma ut sig lite. I fasta Finland firas det inte så mycket.
Vilket är det bästa motivet att klä ut sig till på maskerad?
– Pippi Långstrump!

Lätt explosiv dam. Mikaela Englund hade jobbat länge på sin terroristlock.
Vad hoppas du få ut av kvällen?
– Jag vill kolla på folk och se hur de andra klätt ut sig. Det är roligt. Själv har jag ägnat några timmar under eftermiddagen åt mina "bomber" runt magen.

Kom igen! Det svänger ju! Trängseln på dansgolvet är inte stor före klockan elva på kvällen. Men fler och fler strömmar till hela tiden.

Jutta och Frida femma i finalen

Fartfyllt. En klassisk slutpose avslutade det fartfyllda numret "Dansa jorden runt", som slutade på en fin femteplats.

Nu är det klart. Jutta och Fridas mammor Inger Johansson och Birthe Stolt var snabbt framme och kramade om sina schlagerstjärnor efter sändningen.

TEBOIL

GRATTIS!

Nummer 73

Vinnare av en uppsättning däck i vår biltvättsslotteri värde 250,-

På tisdag 6.11 kommer Snap-on bussen på besök

Håller Åland rullande!

Bil Macken

Strandgatan 1, Tel: 12 620

ÖPPET: Vard. 7.30-21.00 • Lör-Sön 9.00-18.00

Från Finland åker Sister Twister och Linn Nygård – båda från Österbotten – till Melodi Grand Prix Nordic-finalen den 24 november som hålls i Oslo. Finalen i Finland sändes direkt från tv-huset i Helsingfors i fredags.

För åländska Jutta och Frida blev det en thriller utan like. Mariehamns-flickorna slutade på en fin femteplats.

– Vi var nöjda med att komma med i superfinalen, sade de när besvikelsen hade lagt sig.

Deras mammor var snabbt framme och tröstade, stolta över sina flickor, som skrivit låten, gjort koreografin och designat kläderna alldeles själva. Jutta och Frida blev femma av 170 inskickade bidrag. Imponerande!

Upplägget var minst sagt spännande. Av de tio finalisterna skulle hälften gå till en superfinal och ny telefonröstning. De övriga fem slutade på en sjätte plats.

Det var till början ett fint

upplägg med tanke på att det är barn som tävlar. Ingen behöver bli sist. När fyra superfinalbidrag var klara satt Jutta och Frida mycket nervösa och väntade på den sista finalplatsen.

– Den femte och sista som går till superfinalen är ... (lång paus)... Jutta och Frida från Mariehamn, utropade programledaren Thomas Lundin.

Hopp och förtvivlan

För de åländska tittarna skulle det bli ännu mer spännande. Och för flickorna blev det i det närmaste omänskligt.

När resultatet var klart började man med att läsa upp den fjärde, tredje och andra platsen. Två var kvar. Den som skulle komma femma och den som skulle vinna. Jutta och Frida var kvar. De fick under några långa ögonblick slitas mellan hopp och förtvivlan. Bra tv, men en hård press för barn att behöva utstå.

Tyvärr var motståndet från Österbotten för hårt. Jutta och Frida fick femteplatsen. Hoppet byttes snabbt till besvikelse.

Men de viljestarka tjejerna

fattade sig snabbt. En yngre talang hade kanske inte klarat detta.

– Det är inte dåligt att komma femma, vi hade som mål att nå superfinalen och det gjorde vi. Nu skall vi satsa på vokalist-tävlingen.

Tröstkram

Flickorna ställer ännu upp på en fotografering tillsammans med gästartisterna i Anonymus, som sjöng i den stora eurovisionstävlingen för Andorra.

Sedan får de en tröstkram av programledarna för att efter tre intensiva dagar i Helsingfors äntligen lämna tv-huset. Trötta och trots allt ganska nöjda med sin insats.

TEXT & FOTO: DAVID LINDSTRÖM

Finalen som sändes direkt i fredags kommer också att visas i de övriga nordiska länderna. En skiva med samtliga finländska finalister, karaokeversioner och texter har getts ut av FSU. Finalen visas på YLE FST5 24.11.2007 kl. 21.00. (reprise 25.11 YLE FST5 kl. 15.45)

Kommentar

Är det rätt att låta barn tävla i musik? Om det råder delade meningar. Jag tycker att Finlandssvensk ungdom och FST5 har visat att om man sköter saker rätt så är det en strålande idé.

De gick först ut i skolorna och berättade, sedan ordnade de en kompisitörskurs och för de tio deltagande finalisterna hade man ett artistläger där de fick lära känna varandra, bli vänner och tillsammans öva sig i artisteri.

Bra att låta de fem sista bli på delad sjätteplats. Men att låsa upp femte platsen sist bara för att göra det spännande för tv-tittarna hör mer hemma i "Idol" än i en tävling med barn.

Varför inte ha en prisvall. Där man först meddelar femman, sedan fyran, trean och till slut de två som vinner? Det hade varit ett mänskligare upplägg.

DAVID LINDSTRÖM

Välkommen till Uppgårdsvägen

Mariehamns
PERSONDATORER ab

berrolfs

– Det handlar om kvalitet –
BILCENTER

Nya Åland
☆☆☆

DALBO

dagen

PÅ LÖRDAG 11-14

Bokalördagen, tag vänner och bekanta med dig och kom och se vad vi erbjuder!

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Det har varit en jobbig säsong, men sen blev det för j-la roligt.
GREEN MEAN MACHINES DAVID ERIKSSON
UNDER IFK-SUPÉN I FREDAGS.

Full pott för IFK-hockey

Urladdning. IFK Mariehamn stod för två fina insatser i helgen. Segrar med 9–2 och 5–2 ökar på poängskörden. Från vänster ses Johan Norrgård, Christian Aakula och Daniel Gullans.

IFK MARIEHAMN	9
SOPA	2
TUK-V	2
IFK MARIEHAMN	5

ISHOCKEY. IFK Mariehamns herrar stod för en rejäl urladdning i Västkustligan i helgen. Hela 14 mål på två matcher och fyra färsk poäng. Orsaken till framgången var ett hårt coachat lag.

Efter tre raka förluster drog tränaren Mikael Rosbäck på sig hårdhandskarna inför helgens två drabbningar i Västkustligans division III.

– Jag coachade laget väldigt hårt och gjorde ändringar titt som tätt. De som inte skötte sig på isen fick sitta ett tag, beskriver han.

Men den taktiken fungerade utmärkt i lördagens hemmamatch mot SoPa från Somero i Islandia. Inledningsvis åkte dock IFK på ett baklängesmål när man endast hade tre utspelare på isen och två i utvisningsbåset. Målet var inte mycket att göra åt då det sköts in i efter halva första perioden genom ett fint powerplay av gästerna.

Men IFK kvitterade i matchens trettonde minut när Tom Manselin plockade upp pucken vid blå linje och på egen hand gjorde en soloåkning tätt in på gästernas målvakt som lämnade en lucka mellan benen som lemlänningen utnyttjade.

– Den andra perioden var en riktig urladdning. Vi har känt länge att vi spelat bra, men ändå inte haft spelet på

vår sida. I hockey blir det ofta många skitmål, och den här gången var det till vår fördel, säger Rosbäck.

Målkalas

2–1 kom 2.34 in i andra perioden när Daniel Sederström slog in en retur på Johan Norrgårds skott, 3–1 kom knappt en minut senare genom Martin Storkärr, 4–1 trasslade Daniel Gullans in tio minuter senare, 5–1 sprätade Filip Sjöberg upp i nätet med halvminuten kvar av perioden och 6–1 styrdes in via en skridsko genom Nico Liljeqvist blott fyra sekunder innan mistluren ljöd.

– Vi har sett på SoPas resultat att de släppt in många mål, men även gjort många framåt. Därför gick vi in mycket med puck, säger Mikael Rosbäck.

Även i sista perioden fortsatte laget producera mål framåt. Efter fem minuter kunde en omarkerad Storkärr fösa in 7–1. Gästerna svarade sju minuter senare genom att kontra in 7–2, även den här gången i ett powerplay. IFK lät sig dock inte nedslås, utan 8–2 kom tre minuter senare genom Sebastian Fjäder innan Marcus Englund fastställde resultatet 9–2 med 50 sekunder kvar av matchen.

Seg start

Positivt var att IFK kunde hålla så pass tätt bakåt, mycket tack vare storspelande Christian Aakula i målet som inte kan belastas för de bägge målen.

– Vi lyckades nolla deras forwards. Christian gjorde en

Lucka. Tom Manselin hittar en lucka på SoPa:s målvakt och sätter 1–1 i lördagens hemmamatch.

fin insats och gjorde det som saknats i tidigare matcher. Det finns faser då en målvakt ska göra de avgörande räddningar, och det gjorde han i den här matchen.

Efter matchen packade hockeyherrarna ner sina prylar i trunken för att sätta sig på nattfärjan till Åbo inför söndagens match mot TuK-V. Trots trötta ben blev det seger med 5–2 efter två mål var av Daniel Gullans och Jim Manselin samt ett av Marcus Englund.

– Vi var väldigt sega i första perioden och låg under med 0–2. Jag hade Christoffer Holmström i mål och utan ho-

nom hade siffrorna varit ännu större, säger Rosbäck.

En kämpainsats

Ändå bytte han ut honom mot Aakula i andra perioden.

– Jag coachade hårt på nytt och bytte målvakt. Inte för att ”Toffe” var dålig, utan för att visa killarna att nu var det allvar.

Och det lönade sig. IFK jobbade upp sig till kvittering i andra perioden och sköt in de tre avgörande puckarna i sista perioden.

– En otrolig kämpainsats trots att vi bara hade 14 spelare med. Spelare som är ganska slut just nu, säger han.

En som inte var med på söndagens match var Sam Landström som fick en smäll på foten i lördagens match och linkade av isen.

– Han har en svullen fot, men vi tror inte något är sår, säger Rosbäck.

IFK har nu klättrat till en tredje plats i den övre seriens tabell.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Förlust i första för IFK-juniorer

IFK MARIEHAMN	2
RNK-97	16

ISHOCKEY. IFK Mariehamns pojkjuniorer födda 1997 spelade i helgen sin första match i västkustligans serie E97, grupp två.

Laget tog emot RNK-97 från Reso hemma i Islandia. Det blev en förlust med hela 2–16 efter åländska mål av Frans Erikslund och Stefan Kervien. Nästa match spelas på bortaplan mot SaloHT Viikingit den 17 november. (mt)

Useful Hornline trea på Åbotrav

■TRAV. Useful Hornline, som ägs av Robert Ekström, Jörgen Blomqvist, Svante Blomqvist och Tom Lundberg, startade i ett V4-lopp i Åbo i fredags.

Det fyraåriga stoet, med Harri Koivunen i sulkyn, slutade på en tredje plats i loppet som mätte 2.100 meter och kom i mål på tiden 1.17,0. Prispengen för den bedriften blev 420 euro. (mt)

Rätt tips

Lotto och Joker
Se morgondagens tidning.

Viking Lotto
1, 6, 18, 20, 30, 42
Tilläggsnummer: 2, 4
Lyckonummer: 48
Vinstprognos: 6/–,
5+1/8.924,70 (5), 5/889,00,
4/21,90, 3/5,20.

V75, Kouvola
I/6, II/10, III/12, IV/13, V/9,
VI/14, VII/10
Strukna: III/7,10, V/2, VI/1,5,6.
Vinstprognos: 7/2.185,00
(71), 6/5,50, 5/–.

Stryktipset
2X1 121 2X2 XX21
Vinstprognos: 13/200.000,00
(1), 12/1.673,20, 11/112,30,
10/22,80.

Sportens kom ihåg

■ **Ishockey/nybörjare:** Träningar onsdagar 17.30–18.30. Frågor ring Jörgen tel 0457 3135309.

■ **Ishockey/rinkboll:** Nu är det dags att anmäla lag inför årets motionsserie i rinkboll och ishockey. Anmälan ska vara inne den 7 november. För mera information kontakta Ålands ishockeyförbund på tfn 0400 723 735/ eller e-mail ishockey@aland.net.

■ **Ishockey/98-99:** Träningar måndagar 18-19.

■ **Åld-simning:** Inbjuder till månadstävling med utmanaren lördagen 10 november. i Godby. Insim 10.00, tävlingen startar 11.00. Alla simmare och funktionärer är välkomna.

■ **ÅSSF:** Viltmål cup 1 30+30 den 30 nov 18.30 på Bredmobanan.

■ **Öspelens Supporterklubb (ÖSPÅ):** Reservera kvällen 16 november för höstmötet. Närmare info kommer snart i medlemsbrev.

IFK avslutade säsongen med supé och prisutdelning

FOTBOLL. IFK Mariehamns ligalag avslutade säsongen i fredags med en traditionell middag med prisutdelning. Kvällens vinnare blev Mika Niskala som vann två priser för sina insatser.

Spelare, ledare, sponsorer, fans och media fanns på plats för att fira IFK Mariehamns strålande avslutning på säsongen i årets upplaga av Tipsligan. Laget vände sin jumboplatz i juli till en total sjätte plats efter tolv raka matcher utan förlust.

– Det hade inte varit roligt att ha avslutningen för tre månader sedan, när vi låg sist i serien, konstaterade ordförande **Mikael Granskog** i sitt inledningstal.

IFK:s stora projekt är nu att ro i land projektet med finansierare till det aktiebolaget man vill bilda.

– Om det lyckas är målsättningen mycket högre nästa år, och vi hoppas det kan inspirera alla, sa Granskog.

26 raka

Jan-Mikael "Keegan" Mattsson har i vanlig ordning stora förhoppningar inför kommande säsong.

– IFK. Jag ska bara säga en sak. Nästa gång vinner vi 26 raka, sa han till åhörarnas jubel.

Efter supén delades priser ut enligt följande:

"Ni är underbara"

Årets försvarare: Jani Lyyski.

"En kille som gått framåt otroligt. Han var bra redan innan, men nu har han tagit ett extra steg", löd motiveringen.

– Jag hade hoppats på mittfältspiset efter mina två matcher där mot MyPa och TPS, sa Lyyski med ett skrätt.

Tackar för sig. Publikfavoriterna Antti Kuismala och Justus Vajanne lämnar Åland och gör det med sin finska återhållsamhet genom att bara säga "tack".

Årets mittfältare: Mika Niskala.

"En cred åt fysgänget, den här spelaren har haft nytta av det, blivit starkare och fått vara skadefri".

– Jag vill tacka **Kuismala (Antti)** och **Justus (Vajanne)** som lämnar oss nu, ni är underbara både på och utanför planen. Tack för den här tiden, sa Niskala när han erhöll priset.

Keegan trodde

Årets anfallare: David Carlsson.

"Var med om den fantastiska svängningen och gjorde en fin säsong. Och han har fått priset förut."

– Jag vill tacka supportrarna, framför allt. Jag missade halva säsongen och fick bara vinterträna, men kom tillbaka. Tack vare supportrarna kände jag en otrolig glädje. Tack gubbar, vi kör, sa "Tulle" och lade till: – Och jag tackar förstås Keegan, han var den enda som trodde på det här!

Tebolls skyttepokal: Justus Vajanne

"För flest gjorda mål, fem stycken."

– Jag vill också tacka alla, det har varit skönt här, sa anfallaren vars flyttlass går från Åland i dag.

Varsågod!

Effektivaste spelaren: Peter Blomberg

"Stenhård och ger alltid 100 procent."

– Jag gör en Kuismala: tack ska ni ha, sa han kort och gott.

Supportrarnas val: Mika Niskala

"Med 33 procent av de 230 rösterna."

– Man får tacka alla som röstat på mig, helt enkelt, sa Niskala när han erhöll priset från supporterklubben Green Mean Machines **David Eriksson** och **Niklas Ehn**.

– Varsågod! sa lagledaren **Jan-Ove "Nippe" Eriksson** med glimten i ögat.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: ERKKI SANTAMALA
erikki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Dubbelt belönad. Mika

Bordssällskap. Spelarna bjöd in fruar och flickvänner. Från vänster sitter Linda Pärnänen, Tommy Wirtanen, Pia Normén, Daniel Ahnström, Erik Sandvärn, Sofia Hellqvist, André Hansell, Catja Barck samt Camilla Andersson.

Ger allt. Peter Blomberg ger alltid hundra procent i sina matcher och utsågs därför till säsongens effektivaste spelare. Han gratuleras här av fotbollsbasen Mikael Granskog.

Glad tränare. Tränaren Pekka Lyyski mådde gott vid avslutningssupén och stämde in i sång och taktfast klappande.

Kliver av. Dan Sjöblom (till vänster) slutar som konsulent vid IFK-kansliet och Jan-Ove "Nippe" Eriks-

Niskala erhöjll två priser under kvällen. Han blev vald både till årets mittfältare och till supportrarnas val.

son kliver av som lagledare.

Sjäng upp. Supportern Jan-Mikael "Keegan" Mattsson underhöjll traditionsenligt med sång som fick alla att stämma in.

Kände glädje. David "Tulle" Carlsson blev prisad som bästa anfallare och sa att supportrarnas stöd gjorde att han kände glädje.

IFK Ab fastställer nu sina ägare

FOTBOLL. Pappren är inskickade och första steget mot bildandet av ett aktiebolag är därmed taget. Nu återstår dock den viktigaste biten; att fastställa finansiärer som kan skjuta till stort kapital.

– Att inte vara med är resursförstöring, säger IFK-fotbolls styrelsebas Mikael Granskog.

IFK Mariehamn har skickat in sin bolagsansökan till patent- och registerstyrelsen i Helsingfors. Bolaget är i dagsläget helägt av klubben, men nu vill man ha in fler ägare.

– Vi har sonderat bland de större bolagen på Åland och försäkrat oss om att det finns ett intresse. Det handlar om så stora pengar att vi måste jobba den vägen och få in en tillräcklig grundsumma innan vi kan gå ut till vanliga IFK-anhängare, säger ordförande Mikael Granskog och fortsätter:

– Vi har kommit en bra bit i diskussionerna och allt får gärna falla på plats inom en månad.

Satsar på få

Med stora investerare i ryggen ökar också kraven på IFK.

– För att attrahera investe-

rare med sådana här belopp, måste det finnas en tuffare målsättning. Ska man in med stora summor har man krav också och det blir en businessgrej av det. Med dagens budget är vi nöjda med vår placering (en sjätte plats i ligan, reds anm.). Vi kommer inte upp i summor som de största lagen trots det här, men vi har ändå fått ut mycket av de pengar vi har.

Satsar ni på investeringar från ett par stora bolag, eller mindre belopp från flera?

– På Åland är det begränsat med intressenter, i en storstad är det annorlunda. Jag tycker vi fått en hyfsad respons och jag tror det är lättare med några stora.

Tror du IFK:s anseende ändras när ni nu måste tänka mer ekonomiskt i ägarnas intressen?

– Det är alltid en intressant diskussion. I Finland gör man knappt några vinster, de klubbar som går plus minus noll får vara nöjda. Att bilda ett aktiebolag är ett strukturerat sätt att driva IFK och enligt licenskraven är det kutym att göra det, säger Granskog och tillägger:

– I princip är ett bolag och en förening samma sak.

Hur går det nu med bidra-

gen från landskapet och stan?

– Det är föreningen som har ligaplatsen, och det är en accepterad form. Med bolaget är det bara det juridiska vi säkerställer.

Stor synlighet

Mikael Granskog ser ljus på IFK:s framtid.

– Mitt hopp är att vi får ihop det här paketet. Vi har fått en stor uppmärksamhet under våra tre år i ligan, och det är svårt att på Åland nå upp till samma nivå. Bara i år har vi syns cirka 30 timmar i tv, det är sådant som inte går att värdera i pengar.

– Att inte vara med i aktiebolaget är resursförstöring. Det är förhållande lite som krävs för den synligheten man får.

Ett företag som lär hoppa på bolagståget är Transmar.

– Vi lovar att öka sponsorskapet, sa vice vd **Henrik Forsell** under supén i fredags.

IFK:s målsättning är att få in kapital på 500.000-1.000.000 euro till det nyblivna aktiebolaget. IFK ska enligt planerna sitta på cirka en tredjedel av aktieinnehavet.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Första segern för handbollslaget

IFK MARIEHAMN 31
FILMS SK 15

HANDBOLL. IFK Mariehamns handbollsdamer skottade in mer än dubbelt så många mål som sina motståndare och tog därmed en övertygande seger i helgen.

– Vi kan slå vem som helst i serien med full trupp, säger tränaren Roger Pettersson.

IFK Mariehamn satte tidigt upp ett högt tempo i hemmamatchen i division IV Uppland mot Films SK i Vikingahallen. Ett effektivt anfall som vågade utmana gästernas försvarslinje kastade in boll på boll i nätmaskorna och kunde gå till pausvila med en bekväm 18–6-ledning.

Andra halvlek mattades dock spelet av något och gästerna byggde upp nytt självförtroende genom att pytsa in flera bollar. Som närmast kom motståndarna sju bollar från hemmalaget, men längre än så släppte inte IFK matchen.

Istället ryckte man upp sig på nytt och bjöd på en riktig målkavalkad framåt samtidigt som **Christa Martin-Sundman** i målet murade igen bakåt tillsammans med försvaret. Slut-siffrorna blev hela 31–15 och målskyttar var **Jeanette Toivonen** 7, **Nina Hinnenberg** 6, **Gudbjörg Hákonardóttir** 6, **Christina Fjäder** 5, **Fanny Ahlgren** 4, **Pamela Sjö Dahl**, **Erica Blomvall** samt **Hanna Ahlman**.

– Stundtals hade vi riktigt bra spel, men det var några som inte spelat ihop tidigare och det märktes, säger tränaren Roger Pettersson efteråt.

Ändrade försvaret

Han hade mycket folk att tillgå och flyttade även upp några av juniorflickorna i A-laget.

– Vi såg redan efter halva första halvlek att vi skulle kunna testa några av flickorna. Men det är klart, allt kan ändra snabbt i handboll och man ska inte ta något för givet, det räcker med några drädda bollar.

Trots storsegern, såg Petters-

Övertygande seger. Pamela Sjö Dahl gjorde ett mål för sitt IFK Mariehamn som i helgen tog en övertygande seger mot Films SK.

Skyttedrottning.

Jeanette Toivonen gjorde som hon brukade och producerade mängder av mål framåt. Hela sju bollar åkte i nät.

son under spelet delar som behövde ändras på.

– Felet vi gjorde var att vi jobbad alldes för hårt i försvaret

Stabil. Christa Martin-Sundman vaktade målet och gjorde en stabil insats mellan stolparna.

mot ett gäng om inte kräver det, varför vi blev runtsprungna. Vi ändrade det till vårt solida 6–0-försvaret och då fick inte linjen

lika mycket att springa på, säger han.

Laget har fyra matcher avverkade i division IV, av vilka man

bara spelat tre eftersom laget i år bara spelar halva serien och lämnar walk over på resten av matcherna. Helgens seger var säsongens första, men Roger Pettersson vill inte säga att IFK nu är i matchform.

– Det är svårt att säga det. I år är det ju inte på allvar, utan allt är träningsmatcher och omedvetet kanske tjejerna känner av det. Det gör förstås att de kan leka mer, men kanske är det svårare att känna sig taggad, säger han och fortsätter:

– Men man ser helt klart att vi är duktiga och kan slå vem som helst i serien med full trupp.

Laget ligger sexa i tabellen av nio lag.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Stora priser till små spelare

FOTBOLL. Nyligen var det stor prisutdelning i Godbyhallen när IFFK:s juniorer belönades för sina insatser. Allt från små medaljer till stora pokaler delades ut. Och efteråt spelades det spännande matcher mot Åland United och IFFK:s herrar.

De flesta hade matchstället på. Benskydd och strumporna uppdagna. Tröjan nedstoppad. Så som det ska vara. För nog var det matcherna efter prisutdelningen som lockade mest.

Men först var det dags för alla priser att få en ägare. Varje lag belönades och vissa spelare fick fina individuella utmärkelser till föräldrarnas applåder. Men att priserna sporrar till nya fantastiska insatser är det nog inga tvivel om.

För trots att de flesta pristagarna var blyga och hellre framhävde laget var det inga tvivel om att de samtidigt var både stolta och glada.

Caroline Lundberg är 15 år och spelar i FC Ålands 92/93-lag. Hon fick pris för flest gjorda mål. Hela 25 stycken blev det. Nästan lika många som herrarna gjorde tillsammans. Men varför det blev så många mål vet hon egentligen inte. Det bara blev så.

– Jag spelar i ett bra lag och får många målchanser, säger hon. Jag är snabb och sprang förbi dem andra.

Var ska du ha din pokal?

– På en hylla där jag har min andra priser.

Beckham favoriten

Motiveringarna för priserna var nästan lika många som priserna i sig. Här fanns det priser för alla talanger. Inte

En glädjespruta. Jeremy Mattsson fick supporterernas pris för att han sprider glädje bland sina lagkamrater.

Foto: JONAS EDSVIK

bara för de som gjort flest mål eller de snyggaste dribblingarna. För att ett lag ska fungera behövs det glädje och humor också. Och det vet tioåriga **Jeremy Mattsson** som spelar i IFFK:s 96/97-lag.

Jeremy är en riktig glädjespridare på och utanför plan som får de andra i laget att skratta och må bra. Och det var just detta han fick pris för.

Måldrottning. Caroline Lundberg tyckte det var jättekul att få pris och hon berömde sina medspelare. Hennes 25 mål i år är nästan lika många som herrarna gjort tillsammans.

Foto: JONAS EDSVIK

Men för honom är det inga konstigheter.

Vad gör du för att sprida glädje i laget?

– Jag är glad...

Från sin plats på vänstermittfältet har Jeremy gjort ett mål i år och precis som sin idol **David Beckham** är passningsspelet hans största styrka. Men något pris för att vara glädjespridare kan i alla fall inte Beckham skryta med.

För det priset ska Jeremy ha sitt rum.

Sist på kvällen var det så dags för matcherna. Åland United mot flicklagen och IFFK:s herrar mot pojklagen. Inomhus. Med sarg och innebandymål. Och a-lagsspelarna två och två i armkrok. Uppsnurrade på läktaren.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Ny förlust för handbolls-flickor

IFK MARIEHAMN 10
ENKÖPING 21

HANDBOLL. IFK Mariehamns flickjuniorer spelade sin tredje match i Upplands-serien för flickor födda 1990. Laget tog emot Enköping hemma i Vikingahallen och förlorade med 10–21. Målskyttar var **Hanna Ahlman** 6, **Elsa Jansson** 2, **Malin Grandell** och **Nathalie Timms**.

– De gjorde en riktigt bra match fast vi inte hade några bytesspelare. De kämpade i 110 procent fast de var jätetrötta, säger tränaren **Christa Martin-Sundman**.

Laget består till merparten av flickor födda 1992–93.

– Vi ligger lite efter i utvecklingen ännu och har ett blandat lag där vissa har hållit på länge och andra är nybörjare. Men det var ändå en jättebra match där vi försvarade oss bra och var bra i anfallet, det är inte ofta laget har kommit upp i tio mål, säger hon och tillägger:

– Man ser att tjejerna har utvecklats väldigt mycket från i fjol.

IFK ligger sist av sju lag i tabellen. Nästa match sker redan inkommande helg borta mot Hallsta HF. (mt)

Ny tennisseger för Berthén

■TENNIS. Ålänningen **Karl Berthéns** Uppsala SIF har tagit nya poäng i division III. Laget besegrade senast Västerhaninge TK med 3–1 efter två singelsegrar samt en dubbelseger.

Berthén vann sin singelmatch över **Divljak Gordan** med klara 6–2, 6–3 och spelade dubbel tillsammans med **Peter Åhlman** där det blev seger med 6–4, 6–4, 1–0 (10–8). USIF ligger tvåa i tabellen på sex poäng efter fyra matcher. Leder gör Falu TK som vunnit samtliga av sina matcher. (mt)

Vinst och förlust för Salamat

■ISHOCKEY. **Robin Englund**s Salamat spelade två matcher i Mestisseriesen förra veckan. I onsdags vann laget med klara 5–0 över Jokipojat. Ålänningen noterades inte för några poäng. I lördags blev det sudden death-förlust mot Heki med 1–2. Englund fanns inte med i truppen.

Laget ligger på en åttonde plats med 24 poäng efter 17 spelade matcher. Totalt deltar tolv lag i serien. (mt)

Ingen final för Lindberg

■SEGLING. **Staffan Lindberg** och hans besättningsmedlemmar **Carl-Johan Uckelstam** och **Daniel Mattsson** i Alandia Sailing Team, lyckades inte nå finalseglingarna i Berlin Match Race som avgjordes förra veckan.

AST vann tre matcher i sin första runda och två i den andra vilket gav en femte plats efter lördagens seglingar. Det räckte alltså inte till slutseglingarna där dansken **Jesper Radich** till slut var bäst och vann tävlingen. (mt)

Finland har vunnit VM-guld i ringette i Ottawa i Kanada. Finland vann över Kanada i finalen med målen 5-4.

riksnytt

Dragplåstret i en stor Fabergé-utställning som kommer till finländska stencentret Juga nästa sommar är Carl Fabergés sista kejserliga påskägg. Ägget blev aldrig färdigt på grund av ryska revolutionen.

Kroppen reagerar kraftigt på sömnbrist

ÅBO. Långvarig sömnbrist kan medföra många risker för hälsan. Det har framgått i många undersökningar. Nu är det också känt att det mänskliga immunsystemet reagerar kraftigt på sömnbrist som ackumulerats under bara några få dygn.

Nya forskningsresultat presenterades på Finska sömnforskningsällskapet och Åbo universitets höstkurs i Åbo på fredagen. Bland annat tog man upp en undersökning om sömnbristens inverkan på immunsystemet, som Arbetshälsoinstitutet utförde under åren 2004-2007.

I undersökningen tillbringade friska män tio dygn i ett sömnlaboratorium. I fem dygns tid i mitten av perioden fick försökspersonerna bara fyra timmars sömn per natt. Under de sista nätterna fick de åter sova fulla åtta timmar per natt.

Resultaten visade att det här aktiverade en kraftig motreaktion i organismen. Symptomen var delvis desamma som om det hade varit fråga om en virusinfektion. Två dagars återhämtning räckte inte till för att sänka immunsystemets protein- och blodcellvärden till normala nivåer.

– Testkonstellationen ska-

Slarva inte. Det är viktigt för hälsan att sova ordentligt.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

pades för att motsvara en normal arbetsvecka. Det är känt att många personer sover mindre under arbetsveckorna och kompenserar för sömnbristen genom att sova längre på helgerna, påpekar docent **Tarja Stenberg** vid Helsingfors universitet.

Sömnbrist förekommer allmänt i dagens samhälle. Problemet kan bero på till exem-

pel skiftarbete, men också på uppskruvad arbetstakt. För lite sömn gör det svårare att prestera sitt bästa i arbetet.

– Då man är trött försämrars till exempel förmågan att fatta beslut och tillgodogöra sig ny kunskap försämrars, säger psykologiforskaren **Paula Alhola** vid Åbo universitet.

Om sömnbristen blir långvarig kan den utgöra en fara för

hälsan. För närvarande undersöks till exempel sambandet mellan hjärt- och kärlsjukdomar och sömnbrist.

Forskarna framhåller att de färskaste forskningsresultaten ändå inte visar på någon alarmerande utveckling i samhället. Man måste dock beakta de eventuella hälso-riskerna av sömnbrist. (FNB)

Färre unga testar droger

HELSINGFORS. Att ungdomar testar narkotika är inte lika vanligt som tidigare, visar en undersökning från Stakes. Andelen unga bland missbrukarna har också minskat klart sedan slutet av 1990-talet.

Enligt undersökningen hade ungefär en femtedel av åldersgruppen 15-24 år testat cannabis. År 2002 var andelen en fjärdedel.

Enligt forskarna bakom undersökningen finns det många andra forskningsresultat både nationellt och internationellt som stöder resultaten. Droger som en del av festkulturen verkar

inte vara lika vanligt som tidigare.

I den därpå följande åldersgruppen, unga vuxna i åldern 25-34, används däremot cannabis mer än tidigare. En tredjedel hade testat cannabis åtminstone en gång. Elva procent av åldersgruppen hade använt drogen under det senaste året.

Bland kvinnorna slutar de flesta helt efter att ha testat i unga år.

Färre unga problemfall

Trots att intresset för droger i snitt har minskat har tusentals finländare testat på tyngre droger, framför allt

GHB. Subutex, som används vid drogavvänjning, används också som drog.

Olika typer av GHB ingick i undersökningen för första gången efter förra årets problemfall, då ungdomar dog på sommarfestivaler. Mindre än en procent har testat drogen.

Amfetamin och opiater användes år 2005 av 14.500-19.000 personer, alltså mindre än 0,7 procent av åldersgruppen som ingick i undersökningen, 15-54.

Största delen av problemmissbrukarna använde amfetamin. Mindre än fem personer missbrukar opiater.

Mer än 80 procent av miss-

brukarna är män, vilket är ungefär som tidigare. Däremot är åldersstrukturen anorlunda än tidigare. Kring millennieskiftet utgjorde 15-24-åringarna 40-50 procent av alla missbrukare, men år 2005 var andelen redan nere i 25-35 procent.

Alkoholproblem

Attityden till narkotika har blivit mer accepterande än tidigare. Att testa cannabis har blivit mer accepterat samtidigt som oron över alkoholen faror ökat. Trots det uppgav 40 procent av de tillfrågade fortfarande att de är rädda för narkotikarelaterat våld. (FNB)

Världen just nu

Högerextremister i Moskva

■ MOSKVA. Högerextremister – somliga med handen höjd i nazistisk hälsning – marscherade på söndagen i Moskva. De krävde en rent rysk nationalstat och ropade främlingsfientliga slagord.

Enligt polisuppgifter deltog omkring 1 000 personer i marschen, som hade arrangerats av högerextremister och ortodoxa kristna. Demonstranterna bar plakater där ryskheten prisades och de etniska minoriteterna kritiserades.

– Tolerans är detsamma som aids, stod det på en av banderollerna. – Vi har kommit för att vi är ryssar och vår regerings politik riktar sig mot folket, sade elmontören Viktor, 50.

Vid en motdemonstration i Moskva uppmanade drygt 3 000 människorättsanhängare regeringen att ingripa mot det tilltagande främlingshatet och de fascistiska tendenserna i Ryssland. I januari-september har 230 attacker riktats mot utlänningar i Moskva, där 46 människor har dödats. (FNB-AFP-DPA)

Hundratals gripna i Pakistan

■ ISLAMABAD. Uppemot 500 oppositionsanhängare har gripits på olika håll i Pakistan efter det att undantagstillstånd utlysts i landet. Det meddelade premiärminister **Shaukat Aziz** på söndagen. Han sade att det ännu inte är klart hur länge undantagstillståndet ska vara i kraft.

– Vi är fortfarande inställda på att hålla det planerade valet och på att låta den demokratiska processen blomstra i Pakistan, försäkrade Aziz, men sade att man inte har beslutat när valet ska äga rum. Enligt honom har parlamentet rätt att skjuta upp valet i ett år, med stöd av undantagslagarna.

Också ledaren för den förra premiärministern **Nawaz Sharifs** parti och flera andra medlemmar i partiet greps. Muslimpartiets ledare **Javed Hashmi** sade att det är hög tid att sätta stopp för militärens ledande roll i landet.

President **Pervez Musharraf** utlyste undantagstillstånd i Pakistan på lördagen. Sändningarna i privata tv-kanaler avbröts och alla telefonlinjer bröts. (FNB-Reuters-AFP)

PKK släppte turkiska soldater

■ CUKURCA. Det kurdiska arbetarpartiet PKK frisläppte på söndagen åtta kidnappade turkiska soldater, rapporterade nyhetsbyrån Anadolu. Soldaterna hade i oktober kidnappats nära gränsen mot Irak. **Abdurrahman Cadirci**, som ansvarar för PKK:s utrikesrelationer, uppgav att han överlätit soldaterna åt en delegation i det autonoma kurdiska området i norra Irak på söndagsmorgonen. I mottagningskommittén fanns också parlamentsledamöter från det turkiska DTP-partiet.

Soldaterna flögs senare under söndagen till Turkiet. – De var oerhört lyckliga att äntligen få komma hem, sade **Osman Ozcelik** från DTP.

Enligt turiska medier hade de tre parlamentsledamöterna tillhört det kurdvänliga DTP förhandlat om frigivningarna i norra Irak. Också amerikanska representanter sades ha deltagit i processen.

Turkiets regering har förbjudit allt samröre med PKK. (FNB-Reuters-AFP)

Svarta tjänster för 68.000

■ STOCKHOLM. Den svenska statssekreteraren **Nicola Clase** uppskattar att hon köpt svarta tjänster för 68.000 kronor. Hon vill dock fortfarande inte berätta varför.

Clase efterträdde i torsdags **Ulrica Schenström** som fick sparken efter en våt krogkväll tillsammans med en journalist - en kväll då hon skulle ha haft jour.

Med erkännandet hoppas Clase nu att lägga historien om skattefusket bakom sig.

Efter avslöjandet att Nicola Clase köpt svarta byggtjänster till sin sommarbostad i skärgården, gör hon nu allt för att ställa saker och ting till rätta.

På lördagen benade Clase och en skattejurist ut hur mycket pengar de lurat staten på.

– Totalt har vår genomgång visat att det handlar om fyra tillfällen från december 2002 till 2003. Beloppen uppgår sammanlagt till 68.000 kronor, säger Nicola Clase.

Det är mer än vad som tidigare uppgetts. (FNB-TT)

Tutanchamons ansikte blottat

■ LUXOR. Tutanchamons ansikte blottades på söndagen för allmänheten för första gången sedan den egyptiske kungen dog under gåttfulla omständigheter för mer än 3.300 år sedan.

Den balsamerade faraon förflyttades från sin sarkofag, där mumien upptäcktes 1922, till en luftkonditionerad behållare där experter säger att den kommer att bevaras bättre.

Tutanchamons kropp är helt inlindad i vitt linne men undantag för ansiktet, som hittills har beskådats av bara en handfull experter.

Tutanchamon blev farao i Egypten bara nio år gammal och dog som 19-åring. Hans grav med mumien och alla skatterna upptäcktes under sensationella omständigheter i den sydegyptiska staden Luxor av britten **Howard Carter**. Enbart Tutanchamons dödsmask i guld väger 11 kilo.

– Mumien måste rekonstrueras eftersom Carter skar den i 18 bitar för att komma åt amuletter och juveler. Vad vi nu ser är ett vackert ansikte, han är en snygg pojke, med ett nätt leende och utstående tänder, sade **Mustafa Wazery** som är chef för Konungarnas dal, där graven ligger.

Varje dag har hundratals besökare strömmat genom gravkammaren vilket höjt luftfuktigheten, bakteriehalten och föroreningarna där.

– Mumien riskerade att reduceras till stoft på grund av den fuktighet som besökarna förde med sig, sade Wazery. (FNB-AFP)

Ekonomi

Goda tider för hemelektroniken

HELSINGFORS. Underhållningselektronik säljer bra.

I år har man redan sålt hemelektronik till ett värde av 1,5 miljarder euro och julsången har ännu inte börjat. Enligt hemelektronikbranschens

samarbetsforum Kotek steg försäljningen under perioden januari-september med åtta procent jämfört med året innan.

Kotek uppger att övergången till digital-tv har medfört att tv-försäljningen i år blir

rekordstor. Försäljningen av platt-tv ökade med 52 procent under januari-september. I år har redan 300 000 sådana tv-apparater sålts.

Ökning på 50 procent

Spelmarknaden växer också

kraftigt. Finlands spelprograms- och multimedieförening Figma uppger att spelmarknaden var värd 46,6 miljoner euro under januari-september.

Det är en ökning på 50 procent jämfört med året innan. (FNB)

► LEDIGA PLATSER

Ordinarie tjänsten som

KYRKVAKT-MÄSTARE

i Jomala församling anslås ledig att skriftligen sökas hos kyrkorådet **senast måndagen den 19 november 2007 kl.15.00.**

För tjänsten finns antagen instruktion som kan erhållas hos Pastorskansliet i Jomala, som finns i samma byggnad som församlingshemmet. Lön utgår enligt kyrkans kollektivavtal och kommer att bestämmas individuellt enligt kyrkans nya lönesättningssystem.

Kompetensvillkor för tjänsten är av arbetsuppgifterna förutsatt utbildning på instituts-/yrkesskolenivå, tillräcklig utbildning i trädgårdsodling eller genom praktisk erfarenhet uppnådd yrkesskicklighet. En förutsättning för ett framgångsrikt handhavande av tjänsten kräver ADB-kunskaper.

Tjänsten underlyder församlingens tjänste- och språkstadga.

Närm.upplysn. om tjänsten erhålles hos Pastorskansliet, tel.: (018-) 32830.

Kyrkorådets postadress är: Godbyvägen 445, 22150 JOMALA.

Jomala 2 november 2007
Kyrkorådet i Jomala församling

► KUNGÖRELSE

Ålands landskapsregering

Med stöd av landskapslagen om allmänna vägar (9/68) skall, för senare värdering av eventuell ersättning, hållas syn på den planerade nybyggnaden av separat enkelriktad körfil mellan landsväg nr 20, Östra utfarten och landsväg nr 3, Lemlandsvägen, sektion 0-623, i Mariehamn.

Syneförrättningen hålls tisdagen den 27 november 2007 kl. 13.00 med samling vid dengamla ”Rökeriplatsen”. Vid synen noteras beskaftenheten av vägmarken samt träd och anordningar, vilka tas bort vid vägbygget.

Markägarnas närvaro är önskvärd.

Ålands landskapsregering

Tipsa **SPORTEN**
dygnet runt
Tel 0457 324 4444

► LEDIGA PLATSER

Då den ordinarie ekonomichefen övergått till annan tjänst, lediganslår

Finström-Geta församling,

den ordinarie tjänsten som

EKONOMICHEF

Tjänsten är en heltidstjänst och till ekonomichefens uppgifter hör bl.a. budgetering, bokföring, uppgörande av bokslut, löneberäkning samt beredning av ärenden till kyrkorådet och kyrkofullmäktige.

Tjänsten förutsätter examen på instituts- eller högskolenivå. Tjänsteinnehavaren bör ha förtrogenhet med handhavandet av ekonomiska och administrativa angelägenheter samt bokföring.

Lön utgår enligt kyrkans avtal. Tjänsten tillträds 2.1.2008 eller enligt överenskommelse.

Ansökningar till tjänsten riktas **senast den 19.11.2007** till Kyrkorådet, Finström-Geta församling, Pålsvägen 258, 22310 Pålsvägen.

För ytterligare uppgifter kontakta kyrkoherde Michael Urch, tel. 018-42490 eller 0457 342 7655.

► MÖTEN

Hammarlands FBK

håller sitt

höstmöte

på branddepån tisdagen den 6.11.2007 kl. 19.00.

Stadageenliga ärenden

Välkomna!

Styrelsen

► LEDIGA PLATSER

Skolnämnden i Lemland

lediganslår:

Ett heltids befattning som

kock

vid Lemlands grundskolas bospisningskök. Befattningen tillträds den 1.1.2008 eller enligt överenskommelse.

Lön enligt avtal.

Sedvanlig ansökan skall vara skolnämnden tillhanda **senast den 19.11.2007** och inlämnas under adress: Skolnämnden i Lemland, c/o Södra Ålands Högstadiedistrikt, Box 5, 22151 JOMALA.

Upplysningar: Skolförreståndare Hans-Erik Persson tel 349 510

2.11.2007

Skolnämnden i Lemland

► LEDIGA PLATSER

ALANDIA BOLAGEN

Alandia-bolagen är en åländsk försäkringsbolagsgrupp verksam inom skade-, liv- och pensionsförsäkring. Alandia-Bolagens omsättning uppgick år 2006 till 97 M€ och tillgångarnas värde utgjorde 370 M€. Verksamheten bedrivs från huvudkontoret i Mariehamn och vid kontor i Helsingfors, Stockholm och Göteborg. Antalet anställda är 92. För mer information, se: www.alandia.com. Alandia-Bolagen är en av de största privata fastighetsägarna på Åland.

Till vår **fastighetsavdelning** söker vi nu för ca ett år en moderskapsvikarie till vårt

Back-office

De viktigaste arbetsuppgifterna är att ta emot sökande till våra hyreslägenheter, visa och hyra ut lägenheterna, skriva hyreskontrakt, administrera våra hyresinbetalningar samt besöka lägenheterna vid avflyttning. Till detta kommer övriga på avdelningen förekommande arbetsuppgifter.

Arbetet är självständigt men kräver ett nära samarbete med våra tekniska fastighetsförvaltare.

I kontakterna med våra hyresgäster krävs att du är serviceinriktad, har hög integritet och är stresstålig. Till den delen arbetet består av administration av vårt hyressystem krävs noggrannhet och goda kunskaper i att använda datorn som arbetsredskap. För samarbetet inom vår avdelning förutsätts att du är flexibel.

Tjänsten tillsätts enligt överenskommelse och vi ser gärna att du sänder in din ansökan så snart som möjligt, dock **senast 19.11 2007.**

Närmare uppgifter om tjänsten lämnar fastighetschef Leif-Anders Mattsson, tel. 29 618, som även tar emot din ansökan under adress: Alandia-Bolagen, PB 121, 22101 Mariehamn, eller e-post: leif-anders.mattsson@alandia.com

Svårt nå riksdagen

Filter stoppar åländsk e-post

Har finmaskigt filter. Det finns risk för att e-post som skickas till riksdagsledamoten Elisabeth Naucleur inte kommer fram. Det beror på att riksdagens säkerhetssystem är så starkt. Foto: JONAS EDSVIK

Finlands riksdags e-post-filter är så starkt att många mejl aldrig kommer fram till mottagaren.

Ålandskontoret i Helsingfors har problem i kontakten med Ålands riksdagsledamot.

Byråsekreterare Maija Nunez vid Ålandskontoret i Helsingfors berättar att korrespondensen med riksdagsledamoten Elisabeth Naucleur inte fungerar bra.

– Vi har flera gånger försökt skicka mejl, men de har inte kommit fram. De har problem på riksdagen och det har också uppmärksammats i tidningar på fastlandet, säger Nunez.

Hur hanterar ni det här problemet?

– När vi har skickat ett mejl kontaktar vi mottagaren som får gå igenom sin skräppost och se om det hamnat där.

Naucleur är nöjd

Elisabeth Naucleur tycker att det är bra riksdagens filter är kraftigt och gallrar bort skräpposten.

– Jag har även en privat mejladress och varje gång jag öppnar den så finns det 50 nya

mejl som jag inte ska ha.

Hon berättar att alla mejl som fastnar i riksdagsfiltret stannar kvar i 14 dagar.

– Så om man har skickat ett mejl som man tror inte har kommit fram så kan man kontakta mig. Då går jag in i filtret och letar upp mejlet.

Riksdagen förklarar

På riksdagen är man väl medveten om problemet med mejl som inte kommer fram. **Barbro Söderlund** vid riksdagsinformationen berättar vad det beror på.

– Riksdagens e-postfilterprogram använder sig av förteckningar över konstaterade spamavsändare som uppdateras i realtid. I förteckningen ingår sådana SMTP-servrar via vilka man märkt att det sänts meddelanden som klassificeras som spammeddelanden.

Vad ska man göra om man misstänker att ens mejl inte kommer fram till riksdagen?

– Du kan ta kontakt med mottagaren som via ett e-postfilter kan släppa igenom meddelandet.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

► MÖTEN

Liberalerna i Lemland

håller

HÖSTMÖTE

söndag 11.11 kl. 19.00 i Lemlands bibliotek.

Välkomna!

► MÖTEN

Aktieägarna i Rederiaktiebolaget Eckerö kallas till

EXTRA BOLAGSSTÄMMA

i Hotell Arkipelag

torsdagen den 22 november 2007 kl. 10.00

Ärende som behandlas vid stämman är:

Styrelsens förslag att ändra bolagets räkenskapsperiod.

Enligt gällande bolagsordning avslutas räkenskapsåret den 31 januari. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att § 10 i bolagsordningen ändras till; Bolagets räkenskaper avslutas årligen den 31 december.

Rätt att delta i bolagsstämman har aktieägare som senast den 12 november 2007 är antecknade som aktieägare i bolagets aktieägarförteckning, som förs av Finlands Värdepapperscentral Ab.

Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall **senast den 19 november 2007 kl. 16.00** anmäla sig till bolaget för att erhålla röstsedel. Anmälan kan ske per telefon 28355, eller per e-post till lilian.wiklund@rederiabeckero.ax eller skriftligen till Rederiaktiebolaget Eckerö, PB 158, 22101 Mariehamn. Fullmakt med vilken ombud har för avsikt att utöva aktieägares rösträtt vid stämman inlämnas till ovanstående adress före anmälningstidens utgång. Röstsedel erhålles vid ingången till bolagsstämman. Möteslokalen öppnas en timme före stämman.

Styrelsens förslag finns att tillgå på bolagets kontor i Mariehamn och på bolagets hemsida www.rederiabeckero.ax.

Mariehamn den 5 november 2007

STYRELSEN

DAGS ATT LÄMNA IN MOTIONSKORTET

Vinn presentkort värt **150 €**

MOTIONS KORT

MOTIONERA 1.9-31.10 och VINN 150€

1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12
13	14
15	16
17	18
19	20
21	22
23	24
25	26
27	28
29	30
31	

Skriv datum i en ruta för varje gång

Ditt motionskort skickar du till Nya

Namn: _____

Nya Åland

MARIEBAD

Badhuset för motion och rekreation.
Relaxavdelning för grupper.
Tfn 531 650

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK

79€
Normalt pris 109 €

Motion ger kraft och glädje!

AVANCIA Sportcenter

Storvagnen 11, tel 0324 34 15 28
www.avancia.nu

STRANDBERG

GEFOTO

Stortorget 13 A, tel 0324 34 15 28

10,80

Produktions ACBIL
Säsongen 2007
Gäller 1-31.12.2007

VIKING LINE

OPPET

Vardagar kl 12.00-22.00
Helger kl 12.00-18.00

MORGONSIM

kl 06.00-10.00 tisdag & fredag

Kontor: skidcenter Åre Ströms församling
Tel 41 555

MP3-spelare

39€

Storvagnen 6, tel 0324 34 15 28
www.storvagnen.se

Senast **måndag 5.11**
måste vi ha ditt motionskort

Nya Åland
☆☆☆

MESSA *pappa*

Messa Pappa

Överraska far med en farsdagshälsning via SMS.
Alla hälsningar publiceras i Nya Åland
lördagen den 10 november.

Radannons

Skicka GRATTIS och din
hälsning till 17 35 21
Ex: GRATTIS vi vill gratulera
världens bästa pappa Kalle
på farsdagen! Kramar från
Karin och Kenneth.
Kostnad 0,95 euro.

Personlig annons

Skicka 5 NYAN FAR och
din hälsning till 16 323.
Ex: 5 NYAN FAR Vi vill
gratulera världens bästa
pappa Kalle på farsdagen!
Kramar från Karin och
Kenneth. Kostnad 5 euro.

Senast torsdagen den 8 november
kl. 16.00 vill vi ha din annons.

Nya Åland
☆☆☆

1 JUNI - 31 OKTOBER

MÅNDAG 5 NOVEMBER KL 10.00
SISTA INLÄMNINGSDAG FÖR GÄDDOR FISKADE I OKTOBER

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING

TÄVLINGSREGLER

- Tävlingen startar 1 juni och pågår till 31 oktober 2007.
- Tävlingen omfattar endast gädda fångad genom spinnfiske på åländska fiskevatten, i enlighet med gällande lag och andra bestämmelser samt god fiskesed.
- Tävlingen är indelad i två kategorier:
 - Seniorer, personer som är 15 år och äldre
 - Juniorer, personer som är 14 år och yngre.
- Blanketter för deltagaruppgifter finns att hämta vid **Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden** eller på **Nya Ålands hemsida www.nyan.ax**.
- I slutet av varje månad koras en månadsvinnare i respektive kategori, detta är den person som fångat den

längsta gäddan under föregående månad. Efter tävlingens slut kommer totalsegrare, dvs. den person i respektive kategori som fångat den längsta gäddan under hela tävlingsperioden att koras.

För att delta krävs:

- Fotografi av gäddan tillsammans med ett exemplar av Nya Åland daterat så nära fångstdatumet som möjligt
- Gäddans längd
- Fiskarens namn
- Fångstdatum
- Fångstplats (minst kommun och by)
- Bete
- Ange gärna även gäddans vikt, men det är längden som resultatet baseras på!
- Uppgifternas riktighet skall bestyrkas av ytterligare en myndig person.

MÅNADSPRISER
bestående av fina
dragpaket
värde ca 30 €

HUVUDVINST SENIOR:

Lowrance ekolod värde 375€

från **Fiskarboden**

HUVUDVINST JUNIOR:

Mobiltelefon värde 350€ från **Sonera Piste**

TÄVLINGSREGLER, RESULTAT, BILDER m.m. se www.nyan.ax

I samarbete med:

Utveckla Ungdomsrådet

■**Hur ska ungdomar** få vara med och påverka sitt samhälle? Detta är en fråga som jag ofta hör, och som jag har ställt mig själv många gånger. Jag har haft en idé i huvudet en tid, och efter fredagens ungdomspolitiska seminarium är jag än mer övertygad om denna idé: att utveckla Ungdomsrådet.

Ungdomsrådet är en instans som till pappers är ett mycket bra initiativ, men som dock har misslyckats i sin kontakt med allmänheten. Personligen fick jag reda på att UR har existerat för bara någon månad sedan. Tanken bakom UR är att rådet skall vara en remissinstans till landskapsregeringen, en instans som består av ungdomar och som ger ett ungt perspektiv på aktuella frågor. Precis som utomstående experter kan kontaktas i sakfrågor, och som de olika utskotten behandlar frågor som ligger inom deras kompetensområde, borde Ungdomsrådet ges möjlighet att yttra sig om lagförslag som behandlas. Detta för att garantera att förslagen är positiva även för ungdomar. Jag tror och hoppas att detta skulle vara värdefulla synpunkter för våra valda politiker när förslaget behandlas i lagtinget, eftersom många av ledamöterna upprepade gånger har sagt att ungdomars åsikter är av största vikt. **I och med** att mandatperioden för förra UR löpte ut i våras, och vi nu har ett nytt

Sjukhuset. "Hur många anser t.ex. att vårdfrågor är klassiska ungdomsfrågor? Inte många; ändå visade skolenkäten inför UngtVal07 att detta var den fråga som unga idag prioriterar högst!" skriver insändarskribenten. Foto: JONAS EDSVIK

lagting och snart en ny regering, är det ett perfekt tillfälle att även förnya och återuppliva Ungdomsrådet. Min tanke är att en blandning av ungdomar från olika delar av Åland, med olika värderingar och i olika åldrar (från gymnasieåldern upp till mitten av tjugårsåldern) skulle utgöra detta råd. Orsaken till att jag vill ha en undre åldersgräns, är att jag tror att man inte riktigt har det brinnade samhällsintresse och den kunskap och erfarenhet som krävs, medan man går i högstadiet. Dessutom är det många andra intressen som istället lockar i den åldern. Jag talar bara av egna erfarenheter; rätta mig om jag har fel. Att

jag vill ha en övre åldersgräns har också en orsak. Tanken bakom ett Ungdomsråd är att unga runt om på Åland skall känna att de kan göra sin röst hörd, och att någon bevakar deras intressen. Om etablerade politiker i trettiårsåldern också sitter med i UR, tror jag att denna avsikt går förlorad. När man är 16-17 år, känner man ärligt talat inte så jättestor samhörighet med en trettioåring. Trettioåringar kan absolut klassa sig som ungdomar (jag kommer definitivt att själv göra det när jag är trettio!), men om man vill uppnå syftet med ett UNGdomsråd, borde man dra gränsen på en någorlunda låg nivå; också för att garantera att en och

samma person inte fastnar i UR alltför länge. UR ska enligt mig fungera som ett avstamp för en vidare karriär i självstyrelsegården. Dessutom: 18+ -åringar har redan en möjlighet att påverka sin vardag (rösträtt!), medan 15-17-åringar inte har denna möjlighet. Därför skulle UR vara avsett för dem i synnerhet. (Hur man sedan tillsätter detta råd, genom val eller dylikt, är en senare fråga som noga måste diskuteras för att ingen ska glömmas bort). **Min vision** för Ungdomsrådet är denna: I egenskap av en remissinstans till LR, skulle UR få möjlighet att yttra sig om i princip alla

frågor som LR behandlar. Det kan handla om allt ifrån skatebordparker och ungdomsgårdar, till budgetfrågor och EU-politik. Det ligger en fara i att automatiks klassificera vissa frågor som "ungdomsfrågor" och andra som "vuxenfrågor". Då riskerar man att förbise viktiga frågor för unga! Hur många anser t.ex. att vårdfrågor är klassiska ungdomsfrågor? Inte många; ändå visade skolenkäten inför UngtVal07 att detta var den fråga som unga idag prioriterar högst! Därför är det av största vikt att UR själva får avgöra vilka frågor de vill behandla! Ingen äldre veteranpolitiker borde få avgöra detta; då är risken stor att de unga känner sig överkörda och kanske fördummade, om de bara får frågor om ungdomsgårdar och fotbollsplaner att behandla. Missförstå mig inte, dessa frågor är OCKSÅ viktiga! Men även frågor om självstyrelsen och äldrevard är högintressanta också för ungdomar!

Jag inser naturligtvis att behandling av alla ärenden inom LR är en orealistisk arbetsbörda för en grupp ungdomar. Det viktiga är dock att de själva får möjlighet att yttra sig om allt; sedan måste man naturligtvis sovra och bestämma sig för vilka frågor som faktiskt är intressanta ur ett ungt perspektiv. Till detta behövs någon med expertiskunskap och insyn i hur byråkratin fungerar. Därför skulle jag rekommendera att en sekreterare skulle anställas för att bistå UR,

genom att presentera de ärenden som är under behandling, ge sammanfattningar och hjälpa UR att avgränsa sig. Denna sekreterare skulle då fungera som länken mellan UR och resten av lagstiftningsapparaturen. **Ungdomsrådet** måste också arbeta på att synliggöra sig. Min idé om hur detta skall gå till är ett samarbete med lokaltidningarna. Jag blev något felciterad i Nya Ålands intervju (www.nyan.ax, 04.11). Min idé är att ha en återkommande sektion i tidningen, kanske varannan vecka i samband med UR:s sammanträden, som skulle gå under namnet "ungpolitik.just.nu" eller något i den stilen. Här skulle Ungdomsrådet få presentera de frågor som just nu är aktuella, vilka frågor man planerar att ta upp till behandling och vad som i övrigt händer inom politiken av intresse för unga. Då skulle också en skild messpalt kunna kopplas till denna sektion, en messpalt dit unga enkelt kunde skicka in förslag på vad de önskar att ska tas upp till behandling, och vad de anser om aktuella frågor. Gärna då undertecknade med namn, så att det hålls på en seriös nivå. **Denna reform** av Ungdomsrådet är enligt mig en av de bästa åtgärderna vi kan vidta för att göra ungdomar intresserade av politik, och för att ungdomars röst i framtiden ska höras och faktiskt också ge effekt. **Simon Pellas (c)** Ungdomens språkrör

Vattenpark i Mariehamn!

■**Följande** idé är fram-sprungen ur inspirationskvällen tillsammans med **Britt-Marie Trensma**r och **Lars Krantz** om visionerna kring Wij trädgårdar i Ockelbo och Maritima Mariehamn. **Varför** inte skapa en vattenpark i Mariehamn? Vi kunde gräva ut lämpliga "små sjöar" på olika ställen genom hela Esplanaden och på det sättet fylla det stora grönområdet med vatten till nöje för både djur, växter och människor.

På en del ställen i vattnet kunde vi placera ut slipade granitblock i olika storlekar, ungefär som klipporna i ytter-skärgården och långa andra kunde vi skapa uteserveringar och små boar... Denna vattenpark skulle genom allén binda samman östra och västra hamnen och göra det lite intressantare att röra sig ner mot centrum. Lokala strandväxter kunde med fördel användas i matchande planteringar. **Erica Scott**

Slagsmål om bästa golftiderna

■**Det skulle vara** mycket flera golfare om det fanns tider på banan. Nu är det alltid upptaget, och isynnerhet dom attraktiva tiderna, som infaller efter färjorna kommit in vid 14-tiden. Du vill ju spela 18 hål, som tar ca 4,5 timmar, och sedan äta en trevlig middag. Likadant på morgonen när anständiga människor vill stiga upp vid 8-tiden, är

det fullbokat. Många gånger tvingas golfare ut i morgondimman kl 06.30 för att överhuvudtaget få en tid. När dessutom alla tiders största penionärskoloss, 40-talisterna, väntas inta golfbanorna om några år, ja då vill det till att boka golftid 2 år före. **Kjell Fagerholm** +40-talist

Dalen

■**Ingen** tog Dig i handen och sa: Passa på, Detta är nu, Dalen Du ser med slingrande vatten, med gömmande skogar och mild luft, Med ångar och gröna källor, Denna dal bär namnet Kärlek. Ingen sa: Gå långsamt, Akta Dig att färdas alltför fort, Att tro på en annan dal, en större som Du hört om, Det finns ingen annan, inte för Dig, Dröj kvar, präglad vart löv i minnet. Ingen sa: Detta är nu, Detta är mycket, Detta är tillräckligt. Alldeles ensam sprang jag genom dalen. Först när jag såg mig om förstod jag. Den såg ut så, DET VAR DEN!

A-08

Inga bidrag till motorbana?

■**En fråga** till **Fredrik Karlström** angående insändaren i torsdagens Nya Åland: Du skriver "inga bidrag för utredningar" till näringslivet. Det ska stå på egna ben. Gott och väl. Gäller den inställningen generellt enligt de obundna eller var det okey att ge

50.000 euro i rent bidrag för att utreda motorbaneprojekt till Eckerö? Borde inte näringslivet också där kunna stå på egna ben och inte få bidrag från skattebetalarna? Finns det ingen risktagning och jaklar anamma i det fallet? **Jan Mattsson**

Utredning behövs om vår ekonomi

■**I samband** med lagtingets öppnande lyfte nyvalda talmannen **Gunnar Jansson** fram den s.k. fattigdomsutredningen och krävde handling: "flera utredningar behövs inte ". Man kan väl ändå inte uppfatta detta så att Gunnar Jansson och liberalerna kommer att stoppa den utredning om de funktionshinderades ekonomiska villkor som sittande regering avser att ta fram. För vår del är en sådan utredning ytterst värdefull. **För att säkra alla** ålänningars ekonomiska trygghet fordras att utredningar kontinuerligt görs. Detta förhindrar inte att kraftfulla åtgärder vidtas för att förbättra ekonomi för de personer som lever under små

villkor. De funktionshinderades situation på Åland är försummad. Ytterst lite är känt om deras ekonomiska villkor och möjligheter att utnyttja sina lagstadgade rättigheter. Av dessa rättigheter är de ekonomiska av största vikt. **Vi anser därför** att regeringen omgående skall genomföra utredningen om de funktionshinderades ekonomiska ställning på Åland och att utredningsarbetet skall fortgå samtidigt som man utnyttjar självstyrelsen för utjämna de ekonomiska klyftorna mellan människor och grupper på Åland. **Rolf Söderlund (s)** Ordförande för Klätterrosorna

Jag stöder centern

■**Jag läste** i fredagens Ålandstidning att centern kräver att näringsrätten och jordförvävsreglerna skall finnas kvar för att sätta sig i en kommande regering med liberalerna. Detta är mycket viktigt och centern har mitt stöd i dessa

utomordentligt viktiga frågor. En regering med ett handlingsprogram som avskaffar självstyrelsegrunderna har dömt ut sig själv som företrädare för självstyrda Åland. **Anthonio Salminen (fs)**

TV-programmet

måndag 5 november

7.00 Gomorron Sverige [49191817]
10.30–13.00 UR-program [6406105]
13.00 Rapport [879211]
13.05 Agenda (R) [227105]
14.00–14.45 Sportspegeln (R) [7586259]
15.10 Främlingen från skyn [3229414]
FILM Svensk thriller från 1956. Lo är en flicka med livlig fantasi. Hon bor i ett stations-samhälle i Norrland. I rollerna: Marianne Bengtsson, Alf Kjellin, Günther Hüttmann.
16.30 Andra Avenyn (R) [3308]
 Svensk dramaserie från 2007. Del 19.
17.00 Rapport [59501]
17.10 Gomorron Sverige [637178]
18.00 Ramp [8853]
18.30 Krokmax [6872]
 Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [4230]
19.00 Nicke Nyfiken [70834]
19.25 Ebb och Flo [1704872]
19.30 Allt om djur [99969]
19.55 Dr Dogg [4065124]
20.00 Bobster [327]
20.00 Lilla Sportspegeln [327]
20.30 Rapport [698]
21.00 Andra Avenyn [679]
 Svensk dramaserie från 2007. Del 20.
21.30 Föreställningar [38476]
 Dansk dramaserie från 2007.
22.30 Kobra [834]
 Kulturmagasinet. Del 5 av 11. Erotik eller porr? ”Kobra” träffar grundaren av prestigefulla ”Bad sex award”, priset för sämsta sexskildring.
23.00 Bröderna Bah [620018]
 Svensk dokumentär från 2007. Alboy gör sitt livs resa från kossorna i byn till Dembas radhus i ”dom vitas land”. Demba är civilingenjör i Sverige.
0.20 Rapport [1751099]
0.30 Kulturnyheterna (R) [4579896]
0.40 Babben & co (R) [8838983]
 Svensk familjeunderhållning. Del 7 av 13.
1.40 Vita huset (R) [6439877]
 Amerikansk dramaserie från 2005. Del 1 av 22.
2.25–7.00 Sändningar från SVT24 [16659254]

10.30–16.00 24 direkt [84465704]
16.50 Gudstjänst (R) [3561259]
17.35 Landet runt (R) [8257211]
18.20 Nyhetstecken [8117766]
18.30 Oddasat [76105]
18.45 Uutiset [2420834]
18.55 Regionala nyheter [9621679]
19.00 Aktuellt [53679]
19.15 Fråga doktorn [426969]
 Hälsomagasinet. Peter Martinsson berättar om sitt liv, men ur ett något kortare och mera ovanligt perspektiv. Han är bara 133 cm lång.
20.00 Kulturnyheterna [85292]
20.10 Regionala nyheter [4104834]
20.30 Jonas och Musses religion (R) [9211]
 Livsaskådningsprogram. Jonas och Musse är i USA och får vara med när The Church of Stop Shopping försöker sig på djävulsutdrivning.
21.00 Programstart: Vem håller i kopplet? [49414]
 Kanadensisk hundserie från 2007. När Brad Pattison tar sig an en ”problemhund” söker han felet hos ägarfamiljen. Herrelös hund. Även 10/11.
21.20 Fingeravtryck [2154582]
 Australisk kortfilm från 2005. Är det här en kriminaltekniker på jakt efter bevismaterial?
21.30 Programstart: Emigranterna [9993]
 Svensk dokumentärserie. Del 1 av 11. Hur lätt är det för en svensk att flytta till Finland? Vad stöter en finländare på för svårigheter i Sverige?
22.00 Aktuellt [60921]
22.25 A-ekonomi [7189940]
22.30 Hockeykväll [6747]
 Ishockeymagasinet. Även 6/11.
23.00 Sportnytt [93834]
23.15 Regionala nyheter [9035834]
23.25 Filmkrönikan [4363921]
 Filmmagasinet. Del 8 av 14. Recensioner av ”Michael Clayton”, ”Lions for lambs” och ”Skuggspel”. Programledare: Andrea Reuter och Navid Modiri.
23.55 Vetenskapsmagasinet (R) [4382056]
 Kampen om Arktis.
0.25–1.25 Music Music Music live (R) [2839544]
 Veckans konsert.

7.30 Beverly Hills [2199969]
8.25–8.55 Home and away [9523969]
9.55 Montel Williams show [7801698]
10.50 Våra bästa år (R) [5809766]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [6387969]
 Amerikansk pratshow.
12.30 Rachael Ray [1388360]
13.25 Momento [7775389]
13.50 Våra bästa år [6635785]
14.40 Oprah Winfrey show [1254853]
15.35 Cityakuten [3287766]
16.30 Nanny [736414]
17.00 Missing [205853]
18.00 How I met your mother [713143]
18.25 Simpsons [135921]
18.55 2 1/2 män [507124]
19.25 Update [3755292]
19.30 Navy CIS [533389]
 Amerikansk kriminalserie.
20.30 Sjukhuset [845501]
 Svensk realityserie från 2007. Plastikkirurgen Thomas tar hand om en svårt brännskadad man som räddats ur sin brinnande lägenhet. Även 10/11.
21.00 Från koja till slott [292056]
 Svenskt inredningsprogram från 2007.
21.55 Update [9747747]
22.00 Cityakuten [176018]
 Amerikansk dramaserie från 2006. Del 20 av 23.
23.00 Prison break [190698]
 Amerikansk dramaserie från 2007. Del 3 av 22.
0.00 Update [176490]
 Nyhetssändning med väder.
0.10 Bones [2942761]
 Amerikansk kriminalserie från 2005.
1.05 Sex and the city [54325457]
 Amerikansk komediserie från 2001.
1.40 2 1/2 män (R) [2343099]
 Amerikansk komediserie från 2003.
2.05 The shield [2255693]
 Amerikansk kriminalserie från 2004.
3.05 Law and order [6576419]
3.55 Ricki Lake [2647490]
4.40 Hus i helvete [5145728]
 Svenskt nöjesprogram från 2006.
5.30 Los Lopez [5789070]
 Amerikansk komediserie från 2001.
5.55–6.40 Ricki Lake [2185588]

6.30–6.50 Äntligen hälsa – yoga [5192698]
6.50 Nyhetsmorgon [87119227]
11.00 Nyheterna [673766]
11.05 Efter tio [2968655]
12.00 Nyheterna [798414]
12.05 Efter tio, forts [2204872]
12.30 Jackpot [1319230]
13.25 Hem till gården [7706259]
13.50 Våra eldsjälar med Svenska rikslotteriet [7876691]
13.55 Nyheterna [8226132]
14.00 Trav: Dagens rätt [353105]
14.30 Nya tider (R) [361124]
15.00 Doktorn kan komma (R) [923308]
15.50 Nyheterna [4480969]
15.55 Dawson's Creek [3713563]
16.45 Kung av Queens (R) [4516785]
17.15 Tredje klotet från solen (R) [5567389]
 Amerikansk komediserie.
17.40 Will & Grace (R) [116056]
18.05 That '70s show (R) [597747]
18.35 Deal or no deal (R) [978698]
19.05 Keno [3773698]
19.10 Deal or no deal (R) [972259]
19.30 Ekonominyheterna och vädret [298259]
19.45 Lokala nyheter och väder [482211]
20.00 Nyheterna [844872]
20.30 Veterinärerna [843143]
21.00 Första, andra, tredje! [178476]
 Svensk livstillsserie från 2007.
22.00 Pokerfejs [829124]
 Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 6 av 7.
22.55 Nyheter [1659834]
23.35 Zero hour [5176489]
0.40 Ett jobb för en riktig karl (R) [1341902]
 Brittisk realityshow.
1.05 Pokermiljonen (R) [6241148]
1.35 Mayday (R) [8334525]
2.30 Lättlagat (R) [1737877]
3.00 Historien om Ola [6313728]
3.50 Vingården [1243457]
4.00 Lost (R) [8790761]
4.45 Alias (R) [1371186]
5.25 Kung av Queens (R) [9326821]
5.50–6.35 Lättlagat (R) [2489772]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
 A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus.
10.00–11.10 Veta
10.00 Pussel Även i dag får Jeanette brev. **10.20** Dyk Djupt ner i Skagerrak. Räkträlen lämnar breda spår i sanden. **10.30** Hönsrumpa och kofötter Kor, hästar, grisar, får och höns. Vanliga bondgårdsdjur. **10.40–11.10** En mobbningsfri skola Mobbing i skolan är ett gemensamt problem. Även 9/11.
16.45 Närbild
 Aktualiteter från Svenskfinland.
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Paffabriken (R)
 Muntligt kompetenta barn räddar liv.
17.45 Buu-klubben: Pussel
 Vattnets väg. ”Pussel” om elementen vatten, jord, luft och eld. Vi får även träffa Herbert.
18.15 Tv-nytt
18.30 Zon5: Danni
 Del 1 av 4. Tolvårige Sebbe får en ny granne. Det är den mycket söta flickan Danni som flyttar in tillsammans med sin bror.
19.00 Uteliv
 Pärlor från året som gått. Vi åker till den ryska gränsen för att möta vilda björnar på nära håll.
19.30 Filmtid (R)
 Filmmagasinet.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Strömsö
 Fritidsmagasinet. Textat.
20.55 5 minuter
 Bakom kulisserna på FST5. Astrid Lindgren-favoriter.
21.00 Bettina S (R)
 Pratshow. I kväll träffar vi författaren Liza Marklund, filmregissören Lauri Törhönen och bluesartisten Eric Bibb.
21.45 Dokumentären: Hästmannen
 Dokumentär. I en stuga i Småland lever Stig-Anders ett stillsamt liv där tiden tycks ha stannat.
22.45 Kvällsnytt
22.50–23.05 Oddasat
 Nyheter på samiska. Svensk text.

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV

www.24.ax

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Diggiloo må du tro!
 Höstens glada överraskning:
 En sommarhälsning i sång och musik från Eckerö. Diggiloo del 1. (Ej Smedsböle)

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Seth Jacobsson. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Repris från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten: Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den första delen av sagan om Storbonden och Blomster-Lisa, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Norra Ålands pensionärsförening. Även lördag 14:00 **16.00** Aktuellt. **16.10–17.45** Åland i dag. Programledare: Camilla Karlsson. Nyhetsmagasinet med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Panelen. Även söndag 16:30. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [11101360]
9.15 Livet i Ballykissangel [4926389]
10.05 Nöjesrävarna [3053211]
10.30 Forskningsresanden: Hilma Granqvist [1124]
11.00 Tv-nyheter [98056]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [9862698]
12.00 Dagens rubriker [26679]
13.00 Tv-nyheter [89389]
13.05 Islam för nybörjare [852245]
13.45 Arto Nyberg [1007018]
 Det väsentliga förmedlas.
14.30 Läkarna [2834]
 Omsorg.
15.00 Tv-nyheter [32872]
15.05 Diagnos: Mord [6047650]
15.50 Droppen [9489650]
 Tankar om tro.
15.55 Ordboken [9488921]
16.00 A-zoom [4679]
 Från vidvinkel till närbilder.
16.30 Kungskonsumenten [8476]
17.00 Tv-nyheter [51969]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300583308]
18.00 Tv-nyheter och väder [3921]

18.30 Nyhetsläckan [1940]
19.00 Prisma: Den fascinerande månen [6698]
20.00 MOT [495]
20.30 Tv-nyheter och väder [37143]
20.55 Sportutran [6208114]
21.00 Seriostart: Hemmasalongen: Hunger efter kärlek [22056]
 Finsk kriminalserie. Del 1 av 3. På de nattliga gatorna rör sig Tipi som vet hur man dyrkar upp lås. Finsk text på text-tv 333.
21.50 Tjuren vid hornen [7006389]
22.40 Tv-nyheter [2765259]
22.45 Prima [8046501]
 Känslöväckande vuxenfrågor för alla som är nyfikna på livet.
23.30 Islam i Europa [2056]
 Del 5. Elvis vill till en imamskola i Libyen. Väntetiden blir för lång så han måste fundera på alternativ.
0.00–0.10 Euronews [15780]

6.00 Dolt ord [87230]
7.00 Frågespel [30308]
8.00 Tellus-frågesport [7183196]
10.00 Sudoku [14360]
11.00 Jesus & Josefine [61414]
11.20 Jesus & Josefine [1091360]
11.40 Jesus & Josefine [9494766]
12.00 Ett ögonblick! [1872]
12.30 Den rätta frågan [2969]
13.00 Firmans stjärnor [95018]
13.50 Helan & Halvan: Det bästa [3758414]
14.00 Där har vi det! [7414]
14.30 Kameran går runt [40327]
14.50 På riskgränsen: Gigantiska byggen [1138327]
15.45 Steve och extrema djur [8461747]
 Del 6 av 6.
16.15 McLeods döttrar [8402834]
17.00 Harry och dinosaurierna [26124]
17.25 Lilla tvåan [145698]
18.00 Den rätta frågan [80308]
18.25 Barnen i Bullerbyn [5109501]
18.50 Tv-nyheter [2438853]
19.00 Regionala nyheter [38360]

19.10 Sportrutan [5105679]
19.15 Tvåans höstväder [5195292]
19.20 Flyttfågelvägen [662105]
19.50 Smakresa: Kylie Kwong [203476]
 I dag ordnar Kylie en traditionell bjudning för sina tio vänner.
20.20 Örtskolan [7234327]
 Del 10: Koriander skall det vara i inlagd gurka.
20.25 Trafikpolis [854124]
20.55 Comedy Inc [896124]
21.20 Galen grej [759230]
 Kan tonåringar laga punkterade cykeldäck?
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [9403292]
22.05 Robin Hood [3407143]
22.50 Tredje skiftet [6357124]
23.35 Mamma, pappa, chef [3684698]
 Del 7 av 10. Vid makten.
0.15 Tv-spelet OK – den rätta frågan [3525490]
2.00 Tellus-frågesport [4472438]
3.00–4.00 Sudoku [4476254]
4.00 Mikämikä-tpeli [4485902]
5.00 Sudoku [4456490]

6.25 Godmorgon Finland [56828766]
9.10 Hollyoaks [8508563]
9.40 Rutor [9636056]
10.30 Emmerdale [277211]
11.00 Nöjesnytt [931292]
11.10 Köpkanalen [1294230]
13.20 Familjeforum [7067563]
14.25 Kullens kung [2369476]
14.50 Bratz [126969]
 Cloe, Jade, Sasha och Yasmin är målmedvetna flickor som har grundat en egen tidning för flickor.
15.20 LA Law [3311105]
 Amerikansk kriminalserie. Brott och straff. Mike Kuzak jobbar på ett av sina svåraste fall någonsin när han försvarar en lärare som är åtalad för mordet på en elev.
16.15 Matstället [692582]
16.30 TOP5-frågesport [859263]
17.00 De vackra och de djärva [614308]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [9295292]
17.30 Emmerdale [754899]
18.00 Skräpa mindre [304358]
 Mamma med pojkar har vattenproblem.
18.30 Elixir [754619]

19.00 Sjuans nyheter [543211]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [311230]
19.25 Dagens väder [6872211]
19.30 Dolda liv [195018]
 Finsk dramaserie. Elina leder men lider.
20.00 Frusna hjärtan [804389]
 Finsk dramaserie.
20.56 Keno [103927921]
21.00 Nians nyheter [726582]
21.10 Resultatutran [3941501]
21.15 Wallander: Innan frost
FILM [7465940]
 Svensk kriminalfilm från 2005. I rollerna: Krister Henriksson, Johanna Sällström, Ola Rapace. Regi: Kjell-Åke Andersson.
23.35 Will & Grace [5796563]
 Amerikansk komediserie.
0.05 På nätet [274186]
0.35 Mr och Mrs Smith [2770525]
1.30 Nöjesnytt [6925544]
1.40 Köpkanalen [50705167]
1.45 Fråga stjärnorna [5011693]
2.45–6.15 MTV3 Chatt [87503525]
6.15 Köpkanalen [1008308]

Nyankortsvinnare:
Rainer Laaksonen
Pålsböle
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Bör Gunnar Jansson vara med i landskapsregeringen?
Ja: 49 %
Nej: 51 %
835 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

En demokrati bör tåla att det ställs frågor

■ **Här kommer** svar på några av de frågor som ställdes till mig i en insändare om Åland och Baskien nyligen.

Ja, jag vet hur det känns när en uniformsklädd person som skriker hotfullt åt mig sätter ett automatvapen mot mitt bröst och ja, jag vet hur det känns att ha däckan på bilen upp-skurna på morgonen efter att ”fel” personer övernattat i min bostad med mera. Men aldrig i Finland/ Åland och aldrig i Spanien/ Baskien.
Finland och Spanien är i dag båda demokratiska länder och dessutom medlemmar i EU. Åland och Baskien har båda självstyrelsesystem som man kan diskutera och ifrågasätta i demokratiska stater. Det är

möjligt att ställa frågor och ifrågasätta. Man får utöva sin kultur och undervisa på sina språk i skolan, vilket inte varit möjligt i Spanien före demo-kratins införande för drygt 30 år sedan.

Självfallet har jag ingen erfarenhet av det du beskriver som vardagen med förstörelse i Baskien. Jag har inte den bakgrund du har och besökte aldrig Spanien före demo-kratins införande. Nu har jag varit där flera gånger, hållit föredrag, givit både radio- och tidnings-intervjuer samt mött personer som tidigare tillhört nu förbjud-na partier.
Detta har gett mig möjlighet att tala om självstyrelsen och vikten av att alltid ta avstånd

från våld (ETA) och det anser jag att är en skyldighet när man kommer från det fredliga Åland. ETA kan aldrig få någon internationell förståelse om de inte klart distanserar sig från militanta metoder.
Den kommunistiska värde-grund som Batasuna stod för och med självständighet som mål är långt ifrån min ideologi, men det faktum att jag inte har samma åsikt anser jag inte vara skäl nog till att partiet bör för-bjudas. Rätt eller fel, det avgör domstolen.
Vid mina besök i Baskien har jag sena kvällar rört mig ensam i olika områden utan att uppleva några hotfulla situationer eller våldsamheter. Jag har utan problem haft med

mig en åländsk flagga i olika sammanhang. Detta har jag uppfattat som en självklarhet i ett demokratiskt EU-land. Det är just därför jag blev så förvånad när en demonstration, visserligen utan tillstånd, kunde resultera i så långvarigt fängelse i isolering.
Eftersom det nu skrivits mycket om det i spansk press, och dessutom uppmärksam-mats i internationell press, ansåg jag det var särskilt lägligt av Fredsinstitutet på Åland att arrangera ett seminarium med experter på Baskien för att få belyst om dessa fångar verkli-gen är så farliga, och varför de sätts i fängelse just nu.
Spanien är en demokrati som släppt de politiska fångar som tidigare fanns, och bör tåla

i Baskien. ”Vid mina besök i Baskien har jag sena kvällar rört mig ensam i olika områden utan att uppleva några hotfulla situationer eller våldsamheter.” skriver riksdagsledamot Elisabeth Naucclér. Bilden från Baskien är tagen av Jon Urbe.

att det ställs frågor, ja, rent av ifrågasätts, för på det sättet kan man få svar.
Elisabeth Naucclér
riksdagsledamot

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Du som ringde angående hundpassning. Ring igen, har förlö-rat ditt nummer. **040.**

■ ■ Vem är du? Är du helt pan-tad? Mvh **Tim Tapio**

■ ■ Ris till Anta som inte kunde sitta stilla då president **Tarja Ha-lonen** höll sitt tal i lagtinget. Vi fick skämmas. **En ålänning på läktaren** risar.

■ ■ Älskar dig, Alexander. Vi ses snart **<3**

■ ■ Ja vad säger man! Inte nog med att priset stiger på kk-huset nu ska det snart saneras mögel också! Hoppas för guds skull dom ansva-riga får stå för dom kostnaderna då! **Peter**

■ ■ Hej Bruno (Fransholm), vad är din åsikt om KK-husets ytterväggs-byggnadsmetod? Säg nånting innan det är för sent. **Orolig skattebeta-lare**

■ ■ Jag saknar dig gumman. Glöm inte bort att du e bäst. Kram **040.**

■ ■ Gällande oron över den blöta isoleringen på kk-huset och uttalan-det att ”Den breda allmänheten är ju specialist på allt”. Kan så vara, men kom också ihåg att det är samma breda allmänhet som skall betala för skiten. **0457.**

■ ■ Vore intressant om Nyan kunde skriva något om tilläggsbe-lysning på bilen. Känns aktuellt i novembermörkret. Räcker vanlig händighet för att koppla extraljus? Vad säger lagen? **0457.**

■ ■ Alla med låg hastighet på bredband har nog fått fel typ av bredband och har säkert bara det

mobila abonnemanget. **040.**

■ ■ Såja, äntligen är thailändska veckan slut. Den var lite lindrigare än spanska veckan. Så vad ska det bli nästa gång? Åländska veckan tycker jag ni skulle kunna ha för det var riktigt länge sen jag åt normal husmanskost i lusses matsal. Det skulle jag se framemot och snälla lägg av med currylaxen, vad är det för fel med en vanlig hederligt rökt eller stekt lax med potatis? Ska det vara så svårt att ha lite normala rätter som man alltid haft? Måste ni experimentera så att vi snart inte känner igen våra egna rätter? Mvh **”Eleven”**

■ ■ Saltviks lib-kvinnor, det osar populism. Vi föredrar demokrati och jämlikhet. **0457.**

■ ■ Tankbilschaufför springer omkring tankbilen med tänd cigarett i mun... Vem har sagt att rökare är smarta? Nej huh, huh... **040.**

■ ■ Till x.Tr kvinna. Kom till Marie-bad söndag 13-. Vi syns. Plasksön-dag. **”Blyg singel kille”**

■ ■ Det finns klart en mening med naturens alla skapelser, naturen kämpar på att hålla balansen. Varför sker naturkatastrofer? Allt kan vara borta på 1 sek. Därför just ska vi an-vända vår hjärna och hjälpa naturen. Undras varför olika virus skapas? **”Grönt e skönt”**

■ ■ Ok att AndersWiklöf är delägare i Tidningen Åland, Ålands Största:).Kan han tänkas ta över TV Åland/MCA så tittarna får kvalitet mm? AW är då Ålands Mediekung. Sedan kan Ålands Nöjeskung Den-nis Jansson med Gert Sviberg lösa bioproblemet så kan resten leva och sova sött:). Ser framemot Bio-an-

nons i Ålandtidningen snart samt krångelfritt MCA:).. **”HW”.**

■ ■ Jade-Maria Kuitunen är liten och gullig som en kattunge :) singel? **040.**

■ ■ När det nu är bevisat att sex är den absolut bästa och trevligaste form av motion, varför kan man då inte köpa en kvinna på Intersport istället för nya joggingskor:-)? Så kunde man pröva några olika, före man köpte den man helst ville ha - och kastade dom andra när de blev sura:-) Sänd denna hälsning till alla trevliga män, som behöver ett leende och något att se fram emot! **040.**

■ ■ Hördu mormor har du inget annat att göra än springa runt och prata en massa strunt tycker det räcker nu för länge sen, du kan rannsaka dig själv innan du ger andra om och om igen, tala är silver tiga är guld. **040.**

■ ■ Har ryktas att Remu Aaltonen och Hurriganes ska spela på Bastö bykrog nästa höst? Stämmer det? H **Drilldo-man-nen.**

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd ...

SAMSUNG

AB ÅLANDS TV

Storag. 9, tfn 12 629

www.alandstv.com

■ ■ Eck-erö Linjen-bag kvarglömd på Esso 3/11! Finns här. **0457.**

■ ■ Oj vad skönt att JIK 94 pojkar slog IFK i helgen. **0457.**

■ ■ Då jag nyligen vart intervjuad i Åland 24 vart det lite fel, jag uttalade mig om lönsamheten förr och nu, det var bruttosiffror jag pratade om för att den unga reportern skulle förstå vilka nivåer det handlade om. Då kan var och en räkna ut att det inte blir några storheter kvar när alla utgifter är bortdragna, speciellt bekymmersamt är nu dom skenande transportkostnaderna. Vi betodlare får nog göra rätt för våra slantar, det är en krävande odling. Rätt ska vara rätt. **Erik.**

■ ■ 211 1/2 min för sent. Synd. Men du räddade min dag... **0457.**

■ ■ Får en minderårig köra bil hur som helst på egen gård? Kan det vara bra för miljön att stå och brumma på en fläck utan anledning? Finns det några bestämmelser för hur mycket man får störa sina gran-nar på landsbygden? Med hopp om svar. **”Irriterad”.**

■ ■ Granngolpen väcker oss med bilkörning på sin gård vid i bästa fall 10-tiden varje helgmorgon. Hur skulle det vara med 7 på vardagar så kan vi kasta väckarklockan. **”Trött”.**

■ ■ Loffe vet du verkligen vad du snackar om. Fler golfbanor på Åland, se till att dom båda som finns bär sej först. Det är nedgång på golfandet både i Sverige och Finland. **0457.**

■ ■ Sluta tjata om Ålcom. Så typiskt åländskt att klaga och säga att det är billigare i Sverige. Det är väl inte så konstigt? Flytta dit då, så sparar ni pengar. **0457.**

■ ■ Kunde ni inte ha en lista på rika män på Åland under 30 år? Skulle vara jul. **Rik man 25.**

■ ■ Tunnel till Föglö en bra grej. Bro över Embarsund ännu bättre. Alltid retar det nån. **Utflyttad.**

■ ■ Tjena sjukskötaren. Vi kan väl träffas på Arken den nionde? Mvh **Hammaren på fingret.**

■ ■ Det är inte alla som gillar 2

dagstidningar i detta landskap, spe-ciellt de som har aktiemajoriteten. Två tidningar passar bra – med en majoritet av det åländska folket. **040.**

■ ■ Vad less jag blir! Varje år samma Halloween-röra. Ska man absolut anamma utländska seder och bruk ska man väl göra det på rätt dag. Alltså: Halloween firas alltid den sista oktober, 31.10, oavsett veckodag! **0457.**

■ ■ Jan Wennström, berätta hur uran-brytningen går till och hur miljö och människors hälsa påverkas av den! Mvh **AEA-kund som känner sig lurad.**

■ ■ Igår såg jag ett par sexiga tjejer i Sittkoffs parkeringshus! Den mörkare speciell!!! Trasig byxbak hade du, singel? **040.**

■ ■ Någon som har sett vår katt Roffe? Han är grå-vit, långhårig,skygg och har ett gult reflexhalsband. Försvann från Gölby för ca en vecka sen. Ring **0457 548 35 05/Nettan om du sett honom!**

NYANS ROS

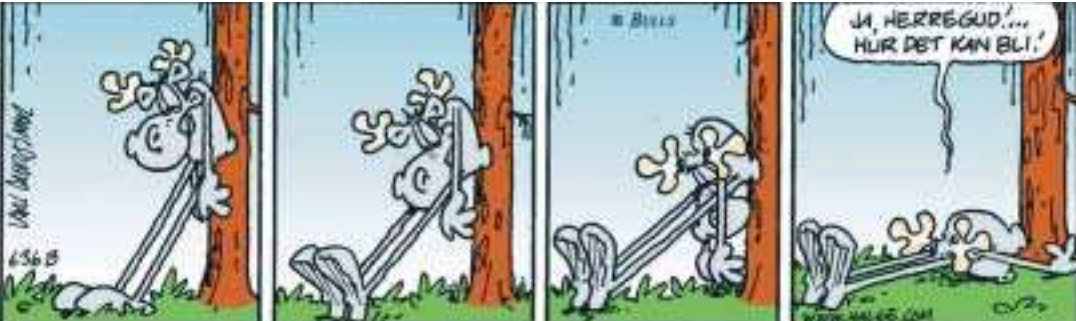
...vill jag ge till alla **medverkande i Stormskärs Maja** och till **Robert Liewendahl** för en helt fantastisk föreställning. SS.

...till **det ärliga paret** som lämnade tillbaka min stegräknare. Hade ni ringt först så skulle ni fått en riktig ros, hoppas denna ros blir lika bra. Så fint med så ärliga människor. Tack!

...till **Chlaus** med tack för ”mora-liskt stöd” vid mitt problem med vinterdäcksbytet. Rosen överräcks av Marie-Susanne.

...till **tejlerna som jobbade kväll på Select** den 1.11. Ni var så trevliga och tillmötesgående! Bra jobbat! ”Trött och hungrig 19-tiden”.

HÄLGE

ZITS

”Mediesamhället ger oss helt nya möjligheter att kommunicera med varandra, men det ställer också helt nya krav på vår förmåga att skilja mellan verkligt och överkligt.

GÖRAN ROSENBERG I DN

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Annika Allena

Annika Kullman

Mina egna hjärnspöken

Något jagar ut mig i kvällen. Andedräkten som en suddig reinkarnation av mitt inre uppror. Jag går och går. Snart står jag utanför kyrkogården. En ensam gatlykta lyser upp de närmaste gravstenarna. Men utanför ljuscirkeln är mörkret kompakt, omöjligt att genomskāda. Jag minner mig en berättelse av Dostojevskij där de döda talar med varandra i sina gravar. Om vad minns jag inte. Det var nog rätt så vardagliga ämnen. Mina vantar är röda, stickade av mormor på den tiden hennes fingrar ännu förmodde. Jag tar av mig den ena och torkar näsan mot handryggen. Kisar genom grinden, ska jag våga? Sätter på mig vanten igen och trycker ned handtaget. En sista blick bakom mig bekräftar att världen finns kvar. Sedan går jag.

Mörkret omfamnar mig. Sinnena skärps till det yttersta. Synen, som vore jag en katt. Förmåga att känna dofter som en hund. Det luktar död här. Jag tar några försiktigt staplande steg med rinnande ögon och armarna sträckta framåt. Ouff. Plötsligt snubblar jag över en sten och blir liggande. En cocktail av grus, snö och is är mot min kind. Det känns skönt. Jag vet inte om jag blundar eller har ögonen öppna. Men jag undrar vad jag gör här. Efter ett tag hör jag ett knackande bredvid mig.

– Pssst.
Jag lystrar.
– Jag är här nere. I grav nummer 231.
Jag ser dig inte, men jag hör dig. Jag hör dina andetag.
Konstigt nog blir jag inte rädd. Jag ligger lugnt kvar och känner kinden domna bort mot det kalla. Såklart hade Dostojevskij rätt. Naturligtvis talar de döda med varandra. Frågan är varför jag hör dem. Dog jag i fallet? Har jag fryst ihjäl?

Tanken skrämmer mig lite så jag börjar röra på mig. En kroppsdel i taget, bara för att kolla att de fungerar som de ska.
– Hallå, vart ska du, viskar rösten under mig.
På alla fyra vänder jag mörkret ryggen och kryper tillbaka mot grinden. Den är svår att öppna, men på tredje försöket låter mig världen återvända till de levande igen.
Kvällen därpå återvänder jag. Tusen lyktor lyser upp kyrkogården. Plötsligt känns mörkret lite tryggare.
Jag plockar fram ett ljus. Tänder det och klappar tafatt på morfars grav. Tänker att kyrkogården inte är så skrämmande trots allt.
Här finns bara mina egna hjärnspöken.

Skall golfbanan begravas utan att korten synas?

Förblir i naturtillstånd? Området där den nya golfbanan har planerats är bitvis mycket vacker natur. Något som också golfare uppskattar. Frågan är om det någonsin blir någon golfbana i området. Foto: ERKKI SANTAMALA

Veckan efter valet, när näringslivet såg vartåt det lutade, kallade man i hast samman till en presskonferens för att uttala sitt stora stöd för den nya golfbanan. Den tilltänkta nya näringsministern vill inte ha golfbanan. Hur skall det gå ihop?

Man kan lugnt påstå att golfbanan i Godby inte har hastats fram. Och nu, när det är dags att be om offert på driften av banan från golfklubben så står landskapet inför ett regeringsbyte. Och byte av syn på golfsatsningen.
Vill och vågar den gamla landskapsregeringen gå vidare eller väntar man på regimskiftet? Vad gör **Viveka Eriksson** (lib) som nytt lantråd? Hon kanske inte är emot banan i Godby, men vill inte ge Grelsby gårds marker i utbyte.
Jan-Erik Mattsson (c) från Eckerö har nämnts som näringsminister i den nya landskapsregeringen. Och han sticker inte under stol med att han inte arbetar för en golfbana i Godby. Han prioriterar en motorbana i Eckerö.
I lagtinget finns inte majoritet för den föreslagna satsningen i budgeten. Man anser att näringslivet skall in och satsa pengar i projektet och inte få allt serverat på silverbricka.

Vad gäller markbytena uppfattas tydligen familjen **Dahlman** som det stora problemet. Är man rik så är man litet suspekt om man vill göra en bra affär. Frågan är hur bra affär det är att byta mark intill centrum mot jordbruksmark. I dessa EU-tider. Men det har antagligen vägts in av dem som har gjort upp bytesaffären.
Frågan är om någon har försökt diskutera alternativ till markbytet med Dahlmans? Man kanske inte behöver splittra Grelsby gård för just deras skull.
Men det förutsätter att man vill något. Tror man inte på golfsatsningen så skall man naturligtvis inte satsa. Och inte diskutera.

De som tror är företagarna i turismbranschen. När de efter valet såg vartåt det lutade så kallade de i hast samman en presskonferens och uttalade sitt stora stöd för satsningen.
Men om satsningen är så viktig, varför går de inte in själva? Frågan är fullt berättigad.
Svaret har getts, både av näringslivet och av den sittande regeringen. Men tydligen inte tillräckligt tydligt.
Golfbanan i sig är inte guldkantad. Det är spelarna som bär på guldet och det strör de omkring sig till taxi, till restauranger, till hotell, till en och annan hantverksbutik, kanske till någon fiskeguide. Utan golfbana inga guldkantade turister.
Och bedömningen är att en ny bana av hög kvalitet – uttryckligen av hög kvalitet, andra finns det redan för många av – drar folk utöver det som de åländska banorna lockar i dag.

Från näringslivets sida har man lovat gå in med sponsorpengar så att Ålands golfklubb har möjlighet att driva banan och betala ett någorlunda marknadsmissigt arrende till landskapet. EU gillar som bekant inte snedvridande statsstöd, vilket ett lågt arrende kan uppfattas som.
Ingen vet i dag hur stora summor det rör sig om från näringslivets sida. Det får man veta den dag man ber in offerten från golfklubben. I de kretsar som är entusiastiska för projektet glunkas det om 1,5 miljoner euro på 10 år. Mindre entusiastiska kretsar har inte hört något.
Men om man nu har lagt ner så här många år av utredningar, planering, diskussioner och inte minst pengar på golfbaneprojektet så kunde man låta det gå vidare så pass att golfklubben

får komma in med sitt anbud. Då kan man syna näringslivets intresse. Finns det inte så lägg ner projektet.

En litet speciell situation på sidan om gäller blivande näringsministern Mattsson. Han kan tyckas dra hemåt genom att hellre satsa på motorbana i Eckerö än golfbana i Godby.
Men titta på skattetoppen i fredagens tidning: Rederi ab Eckerö betalar nästan 1,8 miljoner i skatt för fjolåret. Rederi ab Eckerö vill ha golfbana, inte motorbana. Precis som Viking Line vill man ha golfurister ombord under sommarhalvåret. Att det skulle komma turister till en motorbana tror man mindre på.
En näringsminister behöver ingalunda göra som näringslivet vill. Näringsministern skall göra det som är bäst för landskapet. En politiker från Eckerö behöver inte lyssna på önskemål från näringslivet i hemkommunen. Eckeröbon Mattsson skall inte låta sig styras av hemkommunens överlägset största bolag, som håller på att bli ännu större när Birka ingår och det gemensamma huvudkontoret finns i Eckerö.
Men håll med om att situationen är aningen delikat.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetslips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 1) → 08.00/09.00 1) → 12.55 L 11.00 3) → 17.00/18.30 2) → 23.20 L	ÅBO M:HAMN 12.55 L 23.20 L	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 13.05 L 1) → 18.15/19.15 1) → 01.40 23.30 L 2) → 06.00/07.30 K 2) → 10.50	STOCKHOLM M:HAMN 09.30/17.00 → 23.45 18.15/19.15 1) → 01.40 06.00/07.30 K 2) → 10.50	M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS M:HAMN 04.15
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi					

**LEDIGT
ANNONS-
UTRYMME**

Kontakta Nya Ålands
annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 6/1 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00
Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via City-terminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willys) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 18/10 kl. 8.30, 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00 Ej trafik 24-25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00			
ECKERÖ LINJEN			
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax			

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00

Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

TALLINK

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅRSKORT 10€!
Ger rabatt på restor till Tallinn, kom in så berättar vi mera!

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8-31.12.2007

Mariehamn-Kapellskär, Kapellskär-Mariehamn
TRAFIKEN INSTÄLLD TOM 22.11

Med anledning av detta vill vi särskilt lyfta fram avgångarna kl 01.10, 04.35, 10.15, 14.25 från Åland-Stockholm. Från Stockholm-Åland vill vi gärna tipsa er om avgångarna kl 07.45, 16.45, 18.00, 20.10

Vänligen kontakta Viking Lines resebutik för alternativa avgångar, tel 26 211

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30		03.30 L	07.35	
04.35 M	09.40		14.25 M	19.50	
10.15 M 2)	15.30		23.45 M		10.00
14.25 M	18.55		14.10 M	08.45	
14.10 M	07.45		01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45		04.25 M	17.30 3)	
07.45 M	18.00 2)				
03.20 L	20.10				

2) Reservation för charteravgång
Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111

MÅNDAG 5 NOVEMBER 2007

dagens ålänning

”Plättar och promenader hör till”

Det var en gång en pojke som heter **Max Josefsson**. Han var sju år och hade i början av hösten börjat i Övernäs skola.

Varje söndag brukade han besöka sin mormor **Helena Roman**, som bor på Storagatan i Mariehamn. De brukar äta plättar tillsammans och sedan ta en promenad.

En gång när de var på väg till Lilla holmen där Max skulle klättra i ett lekskepp på stranden kom en reporter och ställde en massa frågor: Och så skev hon detta i tidningen:

Är ni ute och går alla söndagar?

– Jo, vi går ofta till Lilla Holmen eller till Ålands museum. När jag går ensam, till vardags, brukar jag ta olika turer i Tullarns äng. Men på söndagarna brukar Max och jag vara tillsammans. Ett plättkalas hör till våra söndagsvanor också.

Äter ni plättarna med sylt eller socker?

– Det ska vara äppelmos, svarar Max.

Vad har du jobbat med i

Söndagspromenad. Helena Roman och Max Josefsson brukar vara tillsammans på söndagar.

dina dar, frågar hon modern.

– Jag har varit på posten hela mitt yrkesverksamma liv, men nu är jag pensionär och löser korsord – också Nyans men det är ganska lätt – och så pysslar jag på där hemma. Jag går också på Medis akvarellmålarkurs. Det är riktigt roligt.

Nu vill Max gå vidare för att åka rutschkana i lekskeppet.

Vem vill ni hälsa till?

– Vi hälsar till alla våra vänner, svarar mormor. Vi kan hälsa till Max storasyster också. Hon heter **Petra** och är 19 år.

Text & foto: KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

vädret

Måndag

Stockholm: 1,0m, +5/+5
Åbo: 1,7m, +2/+3
Helsingfors: 0,3m, +5/+6

Tisdag

Stockholm: 1,0m, +7/+2
Åbo: 0,2m, +4/+1
Helsingfors: 2,2m, +6/-5

Onsdag

Stockholm: 1,0m, +3/-0
Åbo: 0,2m, +2/-5
Helsingfors: 2,2m, +1/-4

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+2	☁
Åbo	-1	☁
Helsingfors	+1	☀
Stockholm	+4	☀

Max/min temp. 28.10 - 4.11. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+11,4	1.11.	+0,2	3.11.
Åbo	+10,7	29.10.	-5,0	4.11.
H:fors	+10,9	29.10.	-2,4	4.11.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+1	☁
Åbo	-3	☁
Helsingfors	-2	☀

Utomlands i går

Köpenhamn	+9	Paris	14
Oslo	-	Wien	10
Bryssel	11	Madrid	18
Berlin	10	Rom	19
Moskva	+1	Aten	19
London	12	Las Palmas	23

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:12	16:34
Helsingfors	7:52	16:14
Stockholm	7:16	15:46

Vattenståndet i går kl 14

Föglö	0 cm	Åbo	0 cm
-------	------	-----	------

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Skinksauté

400 g gris av bog eller skinka
1 burk tomatosoppa
2 dl grädde
1,5 tsk salt
svartpeppar
2 dl pasta –
typ småmakaroner
200 g squash eller färsk gurka
2 tomater

Skär köttet i tunna strimlor. Blanda soppa, grädde, salt och peppar i en kast-rull. Rör ner köttet och pastan. Låt koka under lock på svag värme 10-15 minuter. Tärna squashen/gurkan och tomaterna. Rör ner i grytan och låt det bli genomvarmt. Servera med bröd.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

Har du också 200 par skor?

Tisdag kl. 12 berättar **Gunilla Nilsson** om sin skosamling

Ålands museum

DO

ÅLANDS DISKRIMINERINGSOMBUDESMAN

Du hittar oss på **www.doaland.ax** eller ringer oss på **tel 25 565**

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

Junior Jacka & byxor 99€

SPORT center

NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Farsdagstips!

Kodak EasyShare

Kamera V803 med 8 Mpixel samt printerstation

249€

Fotopapper 21€

2 buntar 35€

TeleButiken

Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

PLUSSA-erbjudande

Juissi Gäller november saftdrycker 1 l

200 3 st

Utan Plussa-kort 0,79/st

MATHIS Punketen

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

ÖPPET

måndag-lördag 10.30-19.00

söndag 12.00-19.00

HESBURGER

Fina grimmor och grimskäft

- som matchar årets täcken

Grimma 12€ **Grimskäft 7€**

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
Mån-fre. 11.00-17.30, lör 10-14